

30932

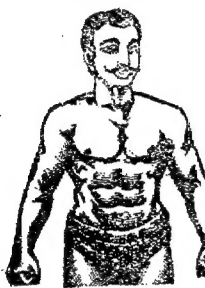
ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1918 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 14 వ తేది గురువారము } No. 262
 సంపుటము. ౪. } పింగళనామ సంవత్సర మాఘమాస శుద్ధ తృతీయ 3. } సంచిక ౨౬౨

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయఃకాంత మార్దము.

ఈ లేహ్యము, మార్దము అనుభవజ్ఞులచే కుర్త వనమూలిక లతో తయారుచేయబడినది. ఈలేహ్యము, మార్దములచే సర్వ

విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున కుఖసంబంధమైన సెగ రోగములచే యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది దేవతావరప్రసాదము. దీనిని నేవించిన రక్తముశుభ్రమై, పుష్టి నిచ్చి నరమలకు పటుత్వమును కలుగ చేయుటలో మేటిమైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (586)
 48 దినములు నేవించు లేహ్యము, బ్రాహ్మముగల సెట్టు 2-కి 8-8-0
 24 దినములు నేవించగల సెట్టు 1-కి 1-12-0
 1 సెట్టుకు పోస్టేజి 0-4-0. 2 సెట్టు కొనువారలకు పోస్టేజి ఇనాం. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో,
 నెం. 6. వేంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సాహుకారు పేట, మదరాసు.

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ.

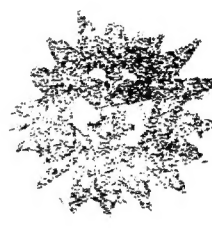
(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకాగ్నోరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు 1061-ఎ

1918-వ సం॥ మార్చినెల 12 వ తేది తిరువల్లూరు మాళి అమావాసోత్సవము ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగు చాలకుండుటంజేసి మార్చి 1918-వ సం॥ తిరువల్లూరులో రాబోవు మాళి అమావాసోత్సవమునకు యాత్రికులు పోవుటకు ప్రత్యేకముగా ప్యాసెంజరు బండ్లుగాని, స్పెషలు బండ్లుగాని వేయబడవు గావున పోనిచ్చి గొంచువారు ముందుగానే జాగ్రత్తపడవలెను.

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడ్డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ.
 (52) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
 తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువుపోట్ల పొగొట్టును. నువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింటనుండవగినది. వనమూలికలచే హింసాబేజమును తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెంకోడ్డు, బొంబాయి.
 } 6, రంజిపెట్టి వీధి, మద్రాసు.

The Glory of Man is his
STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
 Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparæmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
 Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.
 Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested of especially mentioning the "Andhra Patrika" to the
 [669]
Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

HOME RULE SARIS.
 A SPECIALITY CLOSE TEXTURE
 8 Yards Rs. 9 with lace Rs. 12/
 9 Yards Rs. 9.8 " Rs. 12.8
VALADY VAIDYANATHA IYER.
 44, Akbar Sahib Street, Triplicane, Madras.
 (1074)

తేలుమందు
 వెల సీసా 1-కి 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.
 తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటువలన విషము సెక్కురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరముల వెంట వెదనరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును కుట్టినచోటును బండ పొరుగులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరుబిరడాగల సీసాలో పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మంచుపోసిన బాధ మాయమగును. మందును గలిగియున్న తామ బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండవగినది. అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

జర్మనుల సంధి సూచనలు.

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి విమర్శనము.

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 12:- కాంగ్రెసులో ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి రుపస్థాపించుచు జనవరి నెల 24-వ తేదిని జర్మను శాస్త్రులకు కొంటు జర్మను గాను నడిచినవిషయములను ఖండించిరి. నేను జనవరి నెల 8-వ తేదినిచేడినవిషయములను జర్మను గా రుపహరించిరి. అది చాలమిత్రభావమును సూచించుచున్నది. ఆమెరికా అస్త్రియా దేశములవారికి పలువిషయములలో నేకాభిప్రాయముకలుగుట సూచింపబడినది. కొంటుహస్తలింగు యువస్వామి మార్గం విరహితముగా నున్నది. జర్మనుగారి యువస్వామియనుకు విలక్షణముగను ప్రతికూలభావో పేతము గలుగుచున్నది. ఆతి దేమియును నిర్ధారణచేయ గలిగియుండలేదు. ముఖ్యవిషయముల కలికు నాని నన్వయింప సెట్టుకుండెను. అంతర్జాతీయ సహకార మనినను అంతర్జాతీయ సంఘ మనిననుగూడ నరికి మత్సరము కలిగియున్నది. అతడు సంధి విషయముల నాయాదేశములవారు ప్రత్యేకముగ పరిష్కరించుకొనవలెననిచెప్పెను. బహిరంగవర్తనలో చర్చింపరాదనెను. సమాప్తస్థానాంత్రము కావలె ననుచు అట్టి స్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణము సంఘములనున బడయరాదనెను. ఆర్థికాభ్యంతరములను తొలగించుట జర్మను సాంగ్రామికుల కభ్యంతరము లేదు. నేనలను తర్కించుట యధానంతరమున జరిగియేతరుకు; గానవానికలి దంకించెను గాని జర్మను అధినివేతనముల నిచ్చి యే తీరవలెనెను. పోలండును గూర్చి అస్త్రియావారితోడను భాతికు పరగణాలను గూర్చి రష్యావారితోడను మాత్రమే ఆలోచించవలెను. బాల్కన్ విషయములను టర్కీ అస్త్రియా దేశములవారికిని సుమేల్చుటల సమస్యలను టర్కీ వారికిని వదిలవలెనెను. ఈరీతిగా వ్యవహరముల కార్యములను సాధించుకొనిన పిమ్మట ఆధికార సమస్యయు కాపాడుటకు బాతీ యసంఘము సంకల్పించెన మనెను. ఈవర్ధి వియన్నాపర్ధతి ఈవర్ధికి మేముగిరింపము. సంధిమదుగదు.

సంధిసమస్య.

స్వామిస్వాతంత్ర్య మూలకత్వములనై నాధారపడిన అంతర్జాతీయ విషయములను మేము ప్రయత్నించుచున్నాము గాన స్వల్ప విషయములతో సంత్పత్తి సెందువారము గాము. అవిషయములలో లింగుగారు గ్రహించినట్లు గుపదెను. 19-7-17 న జర్మనురాజ్యాంగ సభవారు చేసిన తీర్మానముల నతడు మరచెనా లేకవానిని మరుగుపరచెనా? సంధిసమస్యలు ప్రపంచమున కంతటికిని చెందియున్నది. స్వాతంత్ర్యమును మత్సరమును లేకుండ స్వామిసమబుద్ధితో ఆయాదేశములకు సంబంధించిన ప్రజలకోరికలను సహజ సంబంధములను బాతీ వాంఛలనుబట్టి ఆలోచింపనిచో కాశ్యతసంధిజనుగ నేరదు. ప్రత్యేకముగనే విషయమును చర్చింపవలెనని. సంధి మానవప్రపంచమున కంతకును చెందియున్నది. నైతికబలములను జరిగి నది జరుగనిదానితోనే తుల్య మగును. విజ్ఞానమునుబడిన విశ్వ మానవస్వామిస్థానమున తాను పలుకుచున్నా నను భావము హస్తలింగుగారికి కలుగలేదని తోచెడిది. దేశాక్రమణము కూడదు. ధనపదస్వీకరణము పనికిరాదు. నవ్వపరచార మడుగ కూడదు. ఆయాదేశములప్రజలను ఇతరులవశము చేయకూడదనిజర్మను రాజ్యాంగసభవారు స్పష్టముగ తీర్మానించిరి. అత్మనిర్ధారణ మునుముఖ్యవిషయమును రాజానీతిజ్ఞులు విస్మరించిన ముప్పును తెచ్చుకొందురు. ప్రతిసంధి విషయమును యుద్ధ సంబంధముగల అన్ని దేశములవారును కలిసి నిర్ధారణ చేయవలెను గాని యింకొకమార్గము పనికిరాదు. యూరోపు దేశవిషయములందు ఆమెరికా సం॥ రా॥ వారు కల్పించుకొనరు. అచటిప్రజల దుష్టబుద్ధి కనకాశముచేసికొని తమ ఆధికారమును చెల్లెంపగోరుదు. వారుచేసిన సూచనలలో లోపము గలదేనివారు మరచిరదు. జర్మనుసాంగ్రామికుల దౌర్జన్యము వలన బాధితులైన ప్రజలదుష్టబుద్ధిని పాటించి తన్ని వారణసాధకములని తోచిన సూచనలను వారుచేసిరి. వారందులకే సంగ్రామమునదిగిరి. నాగరకతాసంరక్షణమును పూనినవారందరికిని సంధి నిర్ధారణమున సమానభాగ్యత గలదు.

అస్త్రియావారు బర్మనీలై నాధారపడి యాండుటచే వారికి చిహ్నుగలుగునను సంధియనున నేనింతకంటె నధికముగ ముచ్చటించగోరుదు. కాశ్యతసంధిని కలిగించునని ప్రకటించిన నిబంధన లేర్పడవలెను. ప్రజలకు రాష్ట్రములను ఒకప్రభుత్వము నుండి మరియొక ప్రభుత్వమునకు మార్చకూడదు. అదేశముల వారిని తాకట్టు వస్తువులవలె చూడకూడదు. ఆయా రాష్ట్ర పాలకులకు సంత్పత్తిని కలిగించుటగాక ఆయా రాష్ట్ర

వాసుల సౌకర్యములకుగాను సంధి జరుగవలెను. మరల కాంతికి భంగము కలిగింపగల వైర శత్రువుల కవకాశము కలిగింపకుండ ఆయాదేశములవారి అభివృద్ధి కవకాశము కలుగునట్లే రావలెను చేయవలెను. అట్టి మూలాధారములనైని సంధినిగూర్చి చర్చింపవలెను. అట్టి సంధి జరుగు వరకును సంగ్రామమును సాగించుటయే విధి. మాకు తెలిసినంతవర కీతత్వములను సాంగ్రామికులను దేశాక్రమణరతులునగు జర్మనులు తప్ప తక్కిన వారందరు నంగీకరించి యున్నారు. సర్వప్రపంచవాసులకును ఏది న్యాయమని తోచెనో దానిని సాగకుండ చేయుటకే జర్మనులు 'లక్షలకొలది ప్రజలను రణరంగమునకు పంపిగోల్పివుట కిష్టపడియున్న క్షిగలియునునుండుటయే దారుణ కాలవిపాకము. మేముగొప్పకారణము లేకుండ సంగ్రామమునకు దిగినవారము గాము. అతి త్వరము సఫలమైన గాని మరలువారము గాము. మా ఆధారములు కొంతవరకు సమీకరింపబడినవి. పూర్తిగా సమీకరింపబడువరకును మేము నేచియుండము అని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు నడిచిరి.

యుద్ధకారణములను, సంపూర్ణముగా తొలగించినగాని కాంతి వెలయునేరదు. అల్పసంఖ్యాకులగు బాతుల హక్కులను పాటించక సంధిప్రతిముల సెక మూలద్రోసి యుద్ధము నిరాపూటముగ జరుపబడుచున్నది. మున్నుం దిట్టి యసందర్భములు జరుగకుండ కట్టుదిట్టముల సోనస్పవలసియున్నది. ఆర్థిక విషయములనుగూడ నాయా ప్రభుత్వములు తమలో తామేల పరిష్కరించుకొన గూడదు? ప్రాముఖ్య మగు పారిశ్రామిక వాణిజ్యాధారములను రక్షింప వి వి ధ ప్రభుత్వములు సమాధానముల సోనస్పవలెనని మేర్పొందు ప్రభువు. వాదించును. ఒక విషయమున నిట్టి తీరు న బాతుల యా మెదము నవేక్షించు మేర్పొందు ప్రభువు వేరొక విషయమున నట్టియామెదము నేల యొసగును? వాణిజ్యావశ్యకమగు పదార్థముల విషయమున స్వల్పభ్రష్టేతితై సంఘము చేసికొనిన యెడల కాంతి లభ్యముకా నేరదని మేర్పొందు ప్రభువు చెప్పెను. రాష్ట్రములు, ప్రజల విషయమున గూడ నట్టి సమాధానములు కాంతి భంగకరములని వారు గవనింపవలసియున్నది. కాంతి సందర్భమున స్థితిగతుల నింతకంటె స్వచ్ఛముగ జరిగవలెను గా రెనుగుదును. నిశ్చింతిని గప్పివుచ్చ నాతడు యత్నింపడు. పోలండు రాష్ట్రములయొక్క తక్షణముల యాక్రమణమునకుండి, స్వతంత్రమై యుండవలయును. తెల్లియము రాష్ట్రమును విడిచి పెట్టి, వారు పొందినవస్తువులకు పరిహారము సెనగవలయునని యూరోపు దేశమంతయు వాంఛించియున్నది. జర్మని సామ్రాజ్యమందు గల వివిధరాష్ట్రముల వారి యాశయులు లును మన్నింపబడవలయును. జర్మని, టర్కీల విషయ మెత్తుకొనవలసి యుండును గాన జర్మను మిత్రమండలివారి లాభములకును నుద్యమములకును సంబంధించిన సమస్యల నాతడు చర్చింపదయ్యె. ముఖ్యవిషయములయందు దన్నిటియందు నతక్షణభరించెనట్టి గానజర్మనివారికంటె అస్త్రియావారు ఆమెరికావారి సంధిమరతుల నంగీకరింతుటకు మంచి యవకాశము కలదని జరిగవలెను తన యభిప్రాయమును వెల్లడించెను. ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు, ప్రపంచస్వాతంత్ర్యము.

మన దైవ్యము లతిశ్రేష్ఠముగ యుద్ధరంగమునకు బోవుచున్నది. స్వతంత్రక్షణకార్యమగు నిసమరమున మనబలమంతయు వినియోగింపబడును. అంతర్జాతీయ సంబంధములయందు

క్రాంత విధాన మేర్పడవలయును. అసర్వము స్వల్పభావమున్నగు దుర్బలముల నుండి వాటిని సంస్కరింపవలయును ఇట్టి సూతనవిధానమును జ్ఞానసంపన్నులు, పలువురు వాంఛించి యున్నారు. ఇట్టి విధాన మేర్పడక పోయినచో కాంతి పొందు పడదు. మానవజీవితము దుర్భరమై యుండును. వైకార్యమును సాధింప మనము పూనుకొనియుంటి మి గాన కార. సాఫల్యము గాక యె నె ను క కు మ ర ల న ల దు. నావాక్యముల యందు దే యంశమునుగాని శత్రువులను దెదరించు నుద్దేశముతోడ వచింపబడి యుండలేదు. ఆమెరికావారి మనోభావమును వెల్లడించుటయే నాయభిప్రాయము. ఆమెరికనుల స్వభావములో కమనకంతకును విడితముకావలయు ననియు, ధర్మ స్వపరిపాలనాభిలాషల యందు ఆమెరికావారు వాక్కులు గాక కార్య మూలని ప్రజలతెలుగువలయు ననియు నైతీయన వచించియుంటిని. ఆమెరికా. సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రాబల్య మేబాతీవారికిని ఏరాష్ట్రమునకు గాని ప్రమాదకారణము గాదు. తమయాన్నత్యము నమెరికావారు అన్యదేశాక్రమణము, మున్నగు స్వల్పభావములకై యెన్నడు వినియోగింపదు. స్వతంత్రములను ఆమెరికా వారికి ఆధికార ప్రాబల్యము లభ్యమైనది. స్వతంత్రక్షణకార్యమై వారు తమబలమును వినియోగింతురు.

మదరాసు అందు సదరమరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్డు.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకారొప్పేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1061)

1918-వ మార్చి - కాలహస్తీ శివరాత్రితవము.

ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగు చాలకుండుటచే రైల్వే కంపెనీవారు ప్రత్యేకముగ వ్యాసంజరు బండ్లను గాని సైవలు బండ్లను గాని యాత్రీకుల కొరకు వేయబడ జాలవుగాన ఆ బ్రహ్మాత్సవమునకు పోవ నిచ్చుగించువారు ముందుగనే బాగ్రత పడవలెను.

నోటీసు. (1072)

ప్రొద్దుటూరు డిల్లీపు మునిసిఫ్ కోర్టు

1917 సం॥ ఆ. నెం. 242

వాది } ప్రతివాదులు
కొణదుల రామచంద్రారెడ్డి } కెంబా కృష్ణరావు వరైరాలు
ఈ నెంబరులో 1 ప్రతివాదియైన కెంబా కృష్ణరావుకు నై జామున్దేటు ఓరంగల్ జిల్లా ఇల్లేంద్రపాడు తాలూకు కనభా ఇల్లేంద్రపాడు. గ్రామమునకు సమీపముల పలుమారు పంపిన్ని చేరకయున్నది. ఈ దావా ఈ ఫిబ్రవరి నెల 20 తేది వాయిదా చేయబడియున్నది. ప్రతివాది కృష్ణరావు ఈ దావాలో ఆన సరు దాఖలు చేయవలసినట్లుయితే ఆ తేదిన దాఖలు చేసికో వచ్చునని తెలియవలసినది.

N. NARASINGA ROW, B. A.,
12-2-18 Plead for Plaintiff.

సోల్ ఏజంట్స్ అండ్ ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కో; నెం. 155, బుమ్మామసీదు బొంబాయి.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పుటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు సువాసనగలది. అల్పాహారగాని, సాయముగాని, చేర్చబడకడే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్కరము.

నీ తువలవై కొన్ని బిందువులు చిలకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన ని స్ఫులరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

బిన్న సైజు (అర డ్రాం)	సీసా 1-3 రు	0-8-0
చుట్టరకము సైజు 1-1 డ్రాం	" "	0-12-0
వేరొక సైజు 2 "	" "	1-4-0
వెద్ద సైజు 4 "	లేక 1/2 డ్రాం	2-0-0

వి. సి. భుక్తులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతివాదులను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలు సెట్టు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైన ను, కార్డుపైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సువాసనలను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి వ్రాసినచో అవాకిమ్మరుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

జాతీయవిద్యవాసరము.

ఉద్దేశము

భారతదేశమున జాతీయవిద్యావ్యాప్తికి యిటీవల మొకసంఘము స్థాపితమైనది. ఆసంఘమునకు సర్ రసవిహార ఘోషగా రధ్యక్షులుగను, కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు బీసెంటుమగ్గుగా రధ్యక్షులుగను, జాతీయ విద్యావిద్యాలయము నకు సర్ రవీంద్రనాథ ఠాకూరు ఛాన్సెలరుగను, శ్రీమతి సరోజినీదేవి, లోకమాన్య తిలక్కు, సర్ ముబ్రహ్మణ్య ఆయ్యరు మున్నగు ప్రముఖులు పాలకవర్గముగను నియమితులైరి. వీరు

ఏప్రిలు 8 తేదీ మొదలు 15 తేదీ వరకు

జాతీయవిద్యావ్యాప్తియము

ను మొనరించి, తమ్యాలమున భారతీయులు ఆధ్యాత్మిక, ఆధిభౌతికాభివృద్ధి కెంద సభిలపించునదల జాతీయ విద్యయే తరహోపాయమని ప్రజల మనముల దృఢముగ నాలు నటుల కృషిసలుపవలెనని నిశ్చయించిరి.

ప్రతి మానవుడును సహాయము చేయగలడు.

ప్రతి మండలమునను, పట్టణమునను, పల్లెయందును మొక సంఘ మేర్పడి జాతీయవిద్యావాసరమును జరుపున ముగ జరుపుటకు ప్రయత్నింపవలెను. హిందూ-క్షేత్రముతోని ప్రతికారత్వము లన్నియు దేశభక్తులు వ్రాయుపద్యములను, వ్యాసములను ప్రకటింపగలవు. అనేకులు జాతీయసంఘము నకై చందాల వసూలుచేసెదను.

ఈ సంఘమునకు సలహాలు.

(1) మీ గ్రామమును వీధులప్రకారము విభజించి, జాతీయ విద్యావాసరమున నింటికిని బోయి ధనమును సేకరించుటకు స్వచ్ఛంద సేవకుల సేర్పరువవలెను. ఉన్నత తరగతులలోను కళాశాలలలోను చదువు విద్యార్థులను, యువ కుటుంబ ధనికుల గృహములకు బోయి ప్రత్యేకముగ చందాలను వసూలుచేయున ధైర్యాట్లు గావింపవలెను.

(2) ప్రతివ్యక్తియువర్తకును బోయి చందాలను, విరాళములను ప్రోగుచేయుటకు ప్రత్యేకముగ మొకవర్తకుల సంఘము సేర్పరుపవలెను. ఇప్పటినుండియు స్థానికసంఘ కార్యదర్శి మిగుల చురుకుదనముతో పనిచేయుచు జాతీయ విద్యావాసరమున గడించిన ధనములో రూపాయ 1-కి ఒకపైసా చొప్పున ప్రతివర్తకుడును చందా మొసంగవలెనని ఆయావి లోని వర్తకులందరిని ప్రోత్సహింపవలెను.

(3) ధనమును సేకరించుటకై శ్రీలకు అట్టలతో కొన్ని పెట్టెల నిర్మింపవలె నని మీరు చెప్పవలెను. ఆ పెట్టెలను ప్రతియింటను, ప్రతిసామ్రాజ్యమున జాతీయవిద్యావాసర మున నుంచవలెను. విద్యాసార్థులగువారిని నియోగించి వారికి అచ్చొత్తింపబడిన చందాపట్టిక మొసంగవలెను. ఆపెట్టెలపై దేశభాషలలో "జాతీయవిద్యకు సహాయము గావించు" అనుమాటలను చిత్రింపవలెను.

(4) జాతీయవిద్యావాసరమున ఆయాగ్రామములలో మొక గొప్పసభ సమావేశముగావించి, ముప్రసిద్ధులగు అధ్యక్షులను, సామర్థ్యయుతులగు వక్తలను గొనితెచ్చి, సభాకార్యక్రమము సాధ్యమైనంతవరకు మాతృభాషలలోనే నిర్వహింప ప్రయత్నిం పవలెను. సభకు పూర్వమునను, అంతమునను, సామ్యును నమూన చేయవలెను. కాని, ఉపన్యాసములు జరుగుచుండగ నిట్టిపని చేయరాదు.

(5) "జాతీయ విద్యకు తోడ్పడుడు", "స్వరాజ్యము, జాతీయవిద్య", "స్వదేశవిద్యకు ప్రోత్సహ మొసగుడు", "జాతీయ విద్యయే జాతీయ మోక్షసాధనము", మున్నగు మాటలుగల పెద్దకాగితముల నచ్చొత్తించి ప్రతిస్థలమునందును, ప్రతి బండిమీదను అతికింపవలెను. మార్చివెలలో "జాతీయ విద్యావాసరము రానున్నది." అను మాటలు గల కాగితముల నెల్లడల నతికింపవలెను. ఏమట్లు ఏప్రిలు మాస ప్రారంభమున "జాతీయ వాసరము- ఏప్రిలు 8వ తేదీనుండి 15వ తేదీవరకు" అను మాటల నీ విధముగనే ప్రకటింపు గావింపవలెను.

(6) మీ పట్టణమున నొక జాతీయ విద్యావాసర బజారును ఏర్పరచి, ఆచ్యుట్టి వర్తకులందరును ఆవారమున నొక విలువగల వస్తువును బహుమానముగ నుంతుటకై బానిస ప్రోత్సహింపవలెను. బానిసలందరి పంపవలయును. ఈ బజారు ను పట్టణములో నొక పెద్దనోలులో నుంచి, గానిని ప్రతిదిన యు పట్టణప్రముఖులలో నొకరు తేరయిపట్టు ఏర్పాట్లు గావించు తేరింతయు ఉచితము.

(7) నాటక ప్రదర్శనములను, సంగీతసభలను ఏర్పరచి, తమ్యాలమున వస్తువసమును జాతీయ విద్యాసంఘ సహాయమున కొనగలవలెను ధైర్యాట్లు గావింపవలెను.

(8) చందాలకును, విరాళములకును మనీదులు, దేవాలయములకును బోవలెను. ఆవారమున నొక పర్యాయమైనను ఉత్సవముల సేర్పాటుచేయుట మంచిది.

(9) జాతీయ విద్యావాసరమును జరుపుటకు గూర్చి సలహాలకును, ప్రకటనములకును ప్రాముఖ్యస్థాన మొసంగ వలె నని స్థానికవార్తాపత్రికాధిపతుల గోరవలెను.

(10) ఈవారమున కొందరిని తేర్చి కొంత వ్యయము తగ్గించి, ఆ ధనమును జాతీయ విద్యాసంఘమున కొనగలవలెను ఏర్పాటులు గావింపవలెను. ఈ విధముగ స్వాధ్యత్వగ సంఘముల స్థాపించి, జాతీయ విద్యావాసరమును స్వాధ్యత్వగ వాసరముగ చేయవలయును.

(11) ప్రతిపట్టణములోని సామీయములను శ్రీసంఘము లుగ సేర్పరచి, యీ జాతీయవిద్యాసంఘమునకు సహాయము చేయునట్లు వారినిగోరవలెను. శ్రీలకుప్రత్యేకముగ పద్మావబాధును ఏర్పరచిన బాగుండును.

ఇక ననేకవిధములగు యోచనలు మా స్నేహితుల మాన సములకు పొడకట్టవచ్చును. ప్రధానస్థానమందలి కార్యదర్శులు యేప్రదేశమునందలి జాతీయవిద్యాసంఘ కార్యదర్శులతో నైనను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల మూలకముగ కార్యనిర్వహణ ము గావించుచుండుదురు. కాని యెవరును ప్రత్యేకముగ ఈ పనికి పూనుకొనరాదు. శ్రీ పురుష ప్రముఖులు గల యొక ప్రాతినిధ్యసంఘము సేర్పరచి, వారి యిష్టానుసారముగ వర్తించవలెను. జాతీయవిద్యాశాలలో అన్ని మతములవారికిని తమ తమ మతసూత్రములు బోధింపబడును గాన, ఈ సంఘమున గూడ అన్ని మతములవారికిని తగిన ప్రాతినిధ్యమును టవ్వకసరము. కాలపరిమితి లేనందున తక్షణమే ప్రయత్నముల గావింపవలెను. ఇందుల కొక సంఘము సేర్పరచి, ఆ విషయమును, జాతీయవిద్యాభివృద్ధి సీ సంఘపు విజ్ఞప్తియనకు (ప్రోక్లమేషన్స్ నెంబరు 904) ఆదాయు, మదరాసు, తెలియపరువలెను.

కాంగ్రెసుసంఘములును, హోమురాలు సమితులును వీలగు నెడల జాతీయ విద్యావాసర సంఘములుగ పని చేయవచ్చును.

స్వాధ్యత్వగ వాసరము.

రక్షక సైన్యము వారి (Salvation Army) అడ్డుతముగ తమకార్యములనిర్వహించుచున్న సమయమున భారతీయము నెట్లు మొనరించుచున్నారో మాకు తెలియునా? సంగత్యమున కొకపర్యాయము ప్రపంచమందంతటను స్వాధ్యత్వగ వాసరము పరగింపబడును. అప్పు డీ రక్షక సైన్యము నందలి శ్రీ పురుషులు తమ ఆత్మసాఖ్యమును ఒక వారము దినములవరకు విడనాడి, తమ్యాలమును కూడినధనమును సంఘమున కొనగలచుండుము. ఈ విధముగ నెవరికిని కష్టము లేక యే ప్రతివర్తకును కొట్లకొలదిరూపములు వసూలుగుచున్నది.

కావున మనముకూడ జాతీయ విద్యాసరమును స్వాధ్యత్వగ వాసరముగ మార్చవలెను. ఇందుల కొక సంఘము స్థాపితమై, ప్రతిసభ్యుడును, ఏప్రిలు 8 మొదలు 15 తేదీ వరకు కొంచెము శ్రమకొల్పి మితీవ్యయును చేసికొని, నాటకములకు బోవుట మనీయు, చుట్టరాగుటమనీ నూ, చుర ఇతరవిధముల ధనవ్యయమును తగ్గించి, దానిని జాతీయ విద్యాభివృద్ధి కొరకనవలెను. ఇందు మూలమున ప్రత్యేకముగ నెవరికిని కష్టము గలుగకయే, విశేషధనము లభింపగలదు.

కావున జాతీయవిద్యావాసరసంఘము సేర్పరచి ప్రతి సభ్యుడును ఈ క్రిందివిధముగ వర్తించెద మని వాగ్దాముచేయవలెనని నిబంధనమును గావింపవలెను:—

జాతీయ విద్యాసహాయకము స్వాధ్యత్వగ సంఘసభ్యుడగునోకేరి, ఏప్రిలు 8 తేదీ మొదలు 15 తేదీవరకు ప్రతిదినమున కొంత ధనవ్యయము తగ్గించి తమ్యాలమున మిగిలిన సామ్యును జాతీయవిద్యాభివృద్ధి కొనగలచున్నాను.

ఈవాసరాంతమున స్థానిక కార్యదర్శి యాధనమును ప్రోగుచేసి, జాతీయ విద్యాభివృద్ధి సీ సంఘపు విజ్ఞప్తియనకు బంపవలెను.

వ్యాయవాదులు, వైద్యులు

ఈ విధముగ సహాయము చేయవచ్చును. మరియు, వీరి వర్తకుల వచ్చిన పాస్టిలకు, రోగులను జాతీయ విద్యాభివృద్ధికి కొంతసహాయము చేయవలెననిగోతుకు నుపదేశము. కాని కేసులలో విషయమందీక పాస్టిలవర్తకులందరియూ, ఆరోగ్యమును బాంధగినిన రోగులవర్తకులందరియూ ఈ సామ్యును వసూలు చేయుట మంచిది. ఈవిధముననే వర్తకులకూడ సహాయము చేయవలెననియు.

విద్యార్థులు

తమ కళాశాలకు బోవున పురు ట్రాయు బండ్లు మున్నగు వానిపై బోవక, కాలినడకను బోయి, అందు మూలమున మిగిలినధనమును జాతీయవిద్యాభివృద్ధి కొనగలచున్నాను.

దేవాలయములు

కూడతమకువచ్చిన ధనము నుండి కొంత భాగ మొసంగవచ్చును. ఇందులకు దేవాలయాధికారులను జాతీయ విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రార్థింపవలెను.

భారతీ నారీమణులు

ఈ యుద్యమమునకు పట్టుకొమ్మలు. భారతాంగనలకు స్వాధ్యత్వగము గూర్చి సేర్ప వనసరములేదు. వారు తమ స్నేహితులను యీ యుద్యమ విజయమునకు తోడ్పడ ప్రోత్సహింపవలెను.

ఈ విషయమున నింకను సలహా అన్న యెడల ప్రతికామూలకముగ తెలిపవచ్చును.

జాతీయవిద్యావాసరపు బజారు.

ఈ బజారును ఏర్పాటుచేయుటకు యిప్పటినుండియు ప్రియత్నములు జరుగవలయును. ఇందులకు ప్రత్యేకముగ నొక పంజీలి నిర్మించి, ఆ వారమున అందొక ఉపన్యాసమును గాని, మరియొక యుత్సవమునుగాని యేర్పాటు చేయవలెను. మదరాసులో యీ క్రిందివిధముగ యేర్పాట్లు గావింపబడును.

ఉత్సాహాత్మకు లగు కొందరు యువకులు అందరి వర్తకులతోయి వారివద్దనుండు వస్తువులను వారి సమ్మతి మీద గొనిరచ్చి జాతీయ విద్యాభివృద్ధియనకు గోభిత హేతులతో విక్రయించెదరు. ఈ వస్తువులు విక్రయమున కనుకూలముగ నుండవలెను. ప్రతిమానవుడును తనకు వ్రేయదుగు వస్తువులను మాకొసంగి తాను దేశక్షేయమునకై కొంతస్వాధ్యత్వగముతో కృషిసల్పితి నను సంతోషమును బొందవలెనని మా అభిలాష కావున చెన్న పురిలో దేశభక్తిగల ప్రతికొంచెవారి కిని తమవస్తువులను మాకు పంపవలెనని వ్రాయుచున్నాము. హోమ్లీయును, కలము, చిత్రపటములు, భాగ్యపు బస్తాలు, చేసినైన బంపవచ్చును. ప్రతిమానవుడును ఏదీయొ యొక వస్తువు నొసంగ గలడు.

లక్ష్మీవ్యాస

ఒక పెద్ద పెట్టెనిండ రంపపు పాట్లుచేసి అందు 1 రూపాయివిలువగల వస్తువులనుపెట్టి, ప్రేక్షకులకు రూపాయి టికెట్లను అమ్మి, ఇందు వారి చేతికి వచ్చిన వస్తువులను దీసి కొనునట్లు ఏర్పాటులు గావింపవలెను. ఇందుమూలమున మన ప్రజలలో నుత్సాహ మెక్కువై కాగలదు. ఇంకను ప్రముఖులచే వస్తువులను విలుముకు చేయించిన మొదల చాల బాగుండును.

ప్రతికాసహాయము.

ఈక్రిందిలేఖ భారతదేశమునందలి ప్రధాన ప్రతికలకు వ్రాయబడినది:—

"మీ ప్రతికా సహాయమున జాతీయ విద్యాభివృద్ధికి సహాయముచేయ సాగితిరులు. మీ వార్తాపత్రికలో జాతీయ విద్యకు గూర్చి ప్రధానవ్యాసముల వ్రాసియు, చందా కట్టికల సేర్పరచి ధనమును వసూలు చేసియు, మీరు మా కమితముగ తోడ్పడవచ్చును. ప్రజలలో నీవిషయమై మీరు ఉత్సాహమును కలుగజేయవచ్చును. భారతదేశ పుత్రులును, ప్రతికారత్నములును జాతీయవిద్యనుగూర్చి పద్యములను వ్యాసములను వ్రాసెదరుని నుడియుండిరి. అందు రవింద్రనాథ ఠాకూరు ఇదివరకే యీ విషయమునుగూర్చి యొక పద్యమునువ్రాసియున్నాడు. ఇది అన్నియు మీకు పంపబడును. వానిని మీరు ప్రచురించి, యీ యుద్యమ విజయమునకు తోడ్పడ ప్రార్థింతులు. ఈ విధానము మీసమర్థమును బడసినయెడల మీప్రతికారత్నమున ప్రతివారమును ఈ విషయమై ప్రజలకు ప్రబోధముగలిగించు విషయములను ప్రచురించి, "జాతీయ వారమురానున్నది. మున్నగుమాటలను ప్రచురింప గోరుచున్నాము.

జాతీయ విద్యావిషయక వ్యాసములకై వారమునకు రెండు, మూడు కాలములు ప్రత్యేకముగ మీ ప్రతికయందు వినియోగింప మీరంగీకరింతురేమో తెలియగోరుచున్నాను. ఈ విధముగ జాతీయవిద్యావిభాగోత్సవము మీరు మొనరింపచేతగుగాకయని కోరుచున్నాము.

ఈ విషయమై యింకను విషయములను తెలుపగోరు భారు పూట వ్రాయు ప్రార్థింతులు:—"నూగిండియా" ప్రతికా

చెన్న పురి శాసనసభ

—(0)—

జిల్లా కౌన్సిలుల తీర్మానము

నిన్నటి దినచర్య

గౌ. బి. వేంకటపతి రాజు గారు తీర్మానమును బలపరచుచు తనయొక్క ఆశయము సంపూర్ణ స్వరాజ్యమనియును ఆ స్వరాజ్యము పొందుటకు ఇది అన్నియు వివిధములగు మెట్లనియు ఆ మెట్లలో జిల్లా బోర్డుల నొక మెట్టనియు చెప్పిరి.

గౌ. అజ్జుద్దీన్ సాహెబు గారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుచు నిట్లు చెప్పిరి: కలెక్టర్లు సంవత్సరమునకు శిక్షాసములు జిల్లా యందు పర్యటనము సల్పి ప్రజా సామాన్యముతో కలసి మెలసి, వారు భవకష్టములను కన్నులారా చూచి వివిధవిషయములలో వారియభిప్రాయములను తెలిసికొనుచు ఆ ప్రకారము ప్రకటించెదరు. నేను తిరిగి కలెక్టరుద్యోగము చేసితిని. నా యొక్క అనుభవ మేమనగా అట్టి సలహాలిచ్చు కౌన్సిలులు అనవసరము. ఈ తీర్మాన మంగీకరింపబడిన యెడల ప్రభుత్వమువారు గండినగోళములో చిక్కుకొందురు.

పిమ్మట యామాలుహు సేన్ సాహెబు గారు, అజ్జుద్దీన్ సాహెబు గారు కలెక్టరుగా మాట్లాడినందులకు ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు తీర్మానమును బలపరచుచు నిట్లు చెప్పిరి. యామాలుహు సేన్ సాహెబు గారు ఈ కౌన్సిలులు నిర్మితమైన యెడల కలెక్టరులకు అధికారము తగ్గ నని భయపడుచు నిట్లు కనపడుచున్నది. అయిన కట్టి భయ మెంతమాత్రమును అనవసరము లేదు. వారి అధికారము వారికి పరిపూర్ణముగా నుండును. కాంగ్రెసు సభవారును, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారును, హిందూముస్లిమాను సమైక్యము నొప్పుకొనిరి. బ్రాహ్మణతత్వ ప్రాతినిధ్యమును గురించి కూడ తమ యామోదమును తెలిపి ఆలోచించుచుండిరి. గాన ఆ విషయమై మన శేమియును భయములేదు. రాజగోపాలాచారి గారు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణతత్వ సమస్యల గురించి చెప్పినది వట్టి భ్రమగాని నిజముగాదు. కాబట్టి జిల్లాలపరిపాలన సౌకర్యము కొరకై సలహాలిచ్చు కౌన్సిల్యకసరమని నా యభిప్రాయము.

గౌ. చిదంబరనాథ మొదలియారు గారు మాడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

పిమ్మట మోచర్ల రామచంద్రరావు గారు ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు నిట్లు చెప్పిరి: నిన్నటి దినము రాజగోపాలాచారి యారు గారు చేసిన ప్రత్యుత్తరము గౌరవసభ్యులకు ఆకాశింకము కలిగింపక మానదు. అయిన ప్రత్యుత్తరమును బహుదోష్యా స్పదముగా నున్నది. ఈ తీర్మానము యొక్క యంతర్భాగమును అవశ్యకతను తెలిసికొనకుండ హాస్యము చేయుట ఎంతయు నోచనీయము. నిన్నటి దినము రాజగోపాలాచారి యారు గారు తానుచననలె అధికారసభ్యులుగా నుండినయెడల మనకంటె నెక్కువగ గవర్న మెంటువారి నెదుర్కొని పోట్లాడెదనని చెప్పిరి. ఆ మాట సత్యమని నేను నమ్ముచున్నాను. వారి ఉద్యోగము ముగిసినయెడల నే వారును మనతోపాటు ప్రభుత్వమువారై తప్పక దండెత్తెదనని నా నమ్మకము. ఈ తీర్మానము యొక్క అవశ్యకతను గూర్చియు, నుపయోగమును గూర్చియు వెక్కువయి గౌరవసభ్యులు నాపక్షమున మాట్లాడినన్ని గౌరవించినందులకు నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ శాసనసభ యొక్క చరిత్రయు పనులు జరుగుచున్నవి మనకు పూర్తిగా తెలియును కాబట్టి ఈ విషయమై అధికాళి వెట్టుకొనుట అనవసరము. జిల్లా కౌన్సిలుల నిర్మించిన ఆచరణ కూడ ఈ శాసనసభలవలెనే పనులు జరుగునని రాజగోపాలాచారి గారు భయపడుచున్నారు. దీనిని గురించి ఇదివరకే నేను చెప్పియున్నాను కాబట్టి తిరిగి నేను మాట్లాడుకొనవలసలేదు. ఆ కౌన్సిలులు చేయవలసినవిని గూర్చి శేరలము సలహాలు మాత్రము యిచ్చుటతో లేక రాజ్యాంగతంత్రమును నడుపుటతో ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయించవలయును. ఈ తీర్మానము ప్రభుత్వమువారి కిష్టములేకుండ నున్నపుడు అంగీకారము కావాలదని నాకు తెలియదు. అయిన ఈ విషయమై యంత చర్చ జరిగినందులకు సంతసింపచున్నాను.

రాజగోపాలాచారి యారు గారు ప్రభుత్వమువారి తరఫున మాట్లాడుచు నిట్లు చెప్పిరి: నేను నిన్న చేసిన యపవాదము బాగుగ ఆలోచించిచేసినది గాని హాస్యరసముగా చేసినది గాదు. నేను నిన్న మాచించిన విషయములనామొక్క యభిప్రాయములు గాని ప్రభుత్వమువారివి కావు. నేను నాతోడగా

విషయమై ఆలోచించ లేదు. జిల్లా కౌన్సిలులకు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుట గుర్తవలయును వారి యధికారమునకు కొంత హద్దు యుండవలయుననియు నేను తిరిగి చెప్పుచున్నాను. గాన యీ విషయమై నామొక్క యభిప్రాయములను మార్చుకొనుట దుర్లభము.

పిమ్మట అభ్యర్థులగు గవర్నరుగారు గౌరవసభ్యుల జిల్లా కౌన్సిలులకు ఇయ్యవలసిన పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఏదేమందును గానరావలయును, ఈ తీర్మానమును గురించి ఇంక చర్చ మానవలసిన బాగుండుననియు చెప్పగా మో. రామచంద్రరావు గారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

పిమ్మట సభవారు ఫలాహారములకు లేచిరి. ఫలాహారములైన యనంతరము మరల సమావేశమయ్యెను

14 వ తీర్మానము.

ఏ తీర్మానిని గురించి అయినను గూఢపురిపార్లమెంటు ప్రతినిధులుగ నధికారులు పుచ్చుచో ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఆసమాచారము నతనికి తెలియపరచి, ఆతడు నిర్దోషియని నిరూపించుట కతని కనకాళమియగుతనని ప్రభుత్వమువారు తమ యుద్ద్యోగులకు ఆద్యులు దయచేయవలయునని యొక తీర్మానమును బి. వేంకటపతి రాజు గారు రుపపాదించిరి. ఏ ఎస్. కృష్ణారావు గారు రుపపాదించిరి. పిమ్మట ప్రభుత్వమువారి తరఫున గిలపరు గారు తద్విషయమై యిదివరకే ప్రయత్నములు చేసిరిని నమ్మకముచెప్పగా వేంకటపతి రాజు గారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

18-వ తీర్మానము

జమీందారుల విద్వలకొరకు ప్రత్యేకముగా కట్టబడు రాజకుమార కళాశాలకు ప్రజాదాయమునుండి భవము చేయి యను నియోగ ఆదేశమును నిమ్మలూరు ప్రాధమిక విద్యాభివృద్ధికి ఈయవలయునని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు నొక తీర్మానమును టి. రంగారావు గారు రుపపాదించిరి నిట్లు చెప్పిరి.

ఈ తీర్మానమును నేను సమక్షముతో ఉపపాదించుచున్నాను గాని, తురుకై శేమియును లేదు. జమీందారుల యెడలను, రాజకుమారులయెడలను నాకు మంచి గోఱము గలదు. కాబట్టి ఈ తీర్మానము నుపసంహరింపవలసిన వారి మనముల శేమియు నకాంతికలుగఁగింప నుండగలదని నేను నమ్ముచున్నాను. మొనటి మనమోలొందిన కలసికవిషయములు మూడుగలవు. కళాశాల నొకదాని ప్రజాదాయమునుండి నిర్మించుట వ్యాచూహ? సాధ్యమా? అవసరమా? రాజకుమారుల కందరకు ప్రత్యేకముగా నొకకళాశాలను నిర్మించి వారి నొక ప్రత్యేక కాలిగా చేయుట నాకిష్టములేదు. పావు మనవలె సామాన్య ప్రజలతో కలసి మెలసియుండి ప్రపంచభావము సంపాదించవలయునని నా యభిప్రాయము. వారు భవవంతులయిన యెడల మంచి ముస్తులను ధరించి మంచి భోజనమును భుజించి, మంచి పురుషుల మీద పడుండి, మోటారు బండలలో ప్రయాణముచేయించు. వారికంతయునవసరమయినచో ప్రత్యేకముగా నొక హాస్టలును నిర్మించుచుని కోరిన యెడల బాగుండెడిది. యాద్యములను మన ప్రభుత్వమువారు భవమునకంత యిబ్బంది పడుచున్నది అందరకును విశదమే. భవము లేమి చేత రాజకుమార కళాశాలకాక ఇతర ముఖ్యవిషయ చర్చలన్నియు యాద్యము ముగియవరకు నిలిచి చేయబడినవి. ఒకవేళ విస్తారము భవము వ్యయ పరచి కళాశాలను నిర్మించిన 10, 15 మంది కంటె నెక్కుడు విద్యార్థులు రారు. ఇప్పుడు న్యాయంగుటను కళాశాల ఎట్టిస్థితిలో నున్నదియు నందకు విశదమే. 10, 12 మందికంటె నెక్కుడు విద్యార్థులందు లేరు. నాచాటికి వారి సంఖ్య క్షీణించుచున్నది. జమీందారు లేమైనను వీరవారా? వారికి భవము లేదా? వారే యివలకు భవసహాయ మొసంగి వారి కేళ్లలో నెన్ని యో కళాశాలలను నిర్మించినపుడు వారి కొరకు ప్రత్యేకముగా నొక కళాశాలను నిర్మించుటకు వారికి దబ్బులేదా? అట్టి తిరిగి ప్రభుత్వమువారి లేదానికి సహాయ మొసంగి స్కీమును ప్రోత్సహింప వలసినవలయునో తెలియకున్నది. జమీందారులు బాగుగ విద్యనభ్యసించి లోక భావము సంపాదించి దేశము నుద్ధరించవలయునని యే నా కోరిక. గవర్న మెంటువారు ఇతరుల కిచ్చుచున్న టై వారికూడ కొంత భవసహాయము చేయవచ్చును గాని, పూర్తిగా దాని నిర్వహణభార మంతయు తామే భరించెద మని యిచ్చించుట ఎంతయు నోచనీయము. మన దేశములో నిన్ను బాగులవారనేకమంది గలరు. వారికి ప్రాథమికవిద్య గరపుటకై ఎన్నియో వత్సరములనుండి ప్రయత్నములు చేయుచున్నది ఇంతవరకు గు సపరికృతములు కాలేదు. కాబట్టి

యీ భవమును వారి విద్యకై వ్యయపరచిన బాగుండునని నా తీర్మానముయొక్క యభిప్రాయము. గాన ఈ తీర్మానము సంగీకరింపువని ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నాను.

గౌ. రామయ్యంగారి తీర్మానమును అనుమతించిరి. గవర్న మెంటువారి పక్షమున కావ్యగారు ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు నిట్లు చెప్పిరి:— ఉత్తరహిందూనేషమును అజమీరు, ఇందూరు, బాహుల్ లక్నో మొదలగు ప్రదేశములందు రాజకుమారుల కళాశాలలు గలవు. వాని నన్నిటిని ప్రభుత్వము వారే పోషణ చేయుచున్నారు.

కాబట్టి మన రాజభోగిలో కూడ రాజకుమారుల యభివృద్ధిని గోరి వారికి ప్రత్యేకముగా నొకకళాశాల నిర్మించుటకు నిశ్చయించుకొంటిమి. దాని కెంతభవము కావలసినది ఇప్పుడు గాగర్ల అంకెలులేవు గాన తీర్మానం చెప్పెదను.

గౌ. రామచంద్రరావు గారు, కావ్యగారి విషయమై మనకు కావలసిన సమాచార మిచ్చుటకు గాన యీ తీర్మానమును గురించిన చర్చ రాబోవు ఏప్రిల్ సభకు నిలిపియుంచిన బాగుండునని సవరణ చెప్పెను.

ఈ సవరణకు బి. వి. నరసింహయ్య గారు రధ్యంతరము చేయుచు కావ్యగారు నిజముగా తెలుసుకొనిన యెడల గౌ. అరగంటలో గాగర్లదర్శిగారి పోర్టాలను నుండి కావలసిన సమాచారము తెప్పించగలరనియు ఇటు వంటి అవసరమైన తీర్మానము చర్చ వాయిదా చేసినగులక లాభము లేదనియు, అప్పుడే ఆ తీర్మానముయొక్క ఫిరీ నిర్ధారణ చేయవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారు తద్విషయమై గౌరవ సభ్యులందరకు పూర్తిగా సమాచారము తెలిసినంత వరకు తీర్మానము చర్చ వాయిదాపెసి ఏప్రిల్ సభలో చర్చించవచ్చు నని చెప్పెను రామచంద్రరావు గారి సవరణ నామోదించిరి. పిమ్మట గవర్నరుగారు తద్విషయమై రహస్య మేమియు లేదని చెప్పగా టి. రంగారావు గారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

17 వ తీర్మానము.

గవర్న మెంటు జిరాయిత్ భూములయొక్క బాయిటు పట్టాలను గురించి 31 నెంబరుగల బోర్డు స్టాండింగు అడ్డకు నందు కొన్ని మార్పులు చేయవలసినవియు, మైన తియొక్కయు యీసాముల బోర్డు, యీసాము గ్రోవయు తియొక్కయు బాయిటులు పట్టాలకు సంబంధించిన బోర్డు స్టాండింగు అడ్డకు 38 నెంబరులో, ఇతర బాయిటులు పట్టాదారులయొక్కయు అనుచు తియ్యరము లేకుండగనే గవర్న మెంటువారికి బాకీ యున్న సాముల బాయిటుపట్టాలవారు ప్రత్యేకముగా నిమ్మలూరు రిజిస్టరు చేయించిన యెడల బాగుండునని బోర్డు స్టాండింగు అడ్డకులో మోకసవరణను చేయిం దని గవర్న మెంటువారిని కోరుచు నొక తీర్మానమును గౌ. కె.ఆర్.వి. కృష్ణారావు గారు రుపపాదించిరి. గౌ. ఎ.ఎస్. కృష్ణారావు గారు అనుమతించిరి. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున లక్ష్మీగారు ఈ విషయమై తగుప్రయత్నము చేసెదమని ప్రత్యుత్తర మొసగిన పిదప గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

నేటి దినచర్య.

నేటిదినము చుధ్యాహ్నము 11 గంటలకు తిరిగి శాసన సభ సమావేశమయినది. గవర్నరు గారు రధ్యక్షక వహించిరి. వెక్కువయి గౌరవసభ్యులు సభకు వచ్చిరి.

21 వ తీర్మానము.

నేగు నాపుటకయి నిప్పోలోపాయముల మానిచేసి ప్లేగుబీడా విమోచనముకొరకు చేయవలసిన ప్రయత్నముల నన్నిటిని చేయగలుగుటకు లోకలుబోర్డులకు ఫానిక సంస్థలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును నొసగవలసిన పి. శివరావు గారు రుపపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—

నేగు సంబంధమయిన అధికార మంతయు మ్యునిసిపాలిటీగారి చేతులలో నుండుట వలన వారు కలెక్టరులకు డెప్యూటీ కలెక్టర్లకు భయపడి, ఈవిషయములలో తగుక్రమ వహించక వారియిష్టమునచ్చినట్లు చేయుచున్నారు. దీనివలన ప్లేగు హెచ్చుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. దీనికగు క్యయమంతయు ప్రబలమై పన్నులవలన వసూలుచేయబడుచున్నది గాని దీనివలన ఎంతమాత్రమును లాభము గలుగుటలేదు. కాబట్టి యీవిషయమునకు సంబంధించిన సర్వాధికారమును లోకలుబోర్డులకు నియ్యవలయునని గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నాను.

ఈ తీర్మానమును బి. వి. నరసింహయ్య గారు రుపపాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున పి. రాజగోపాలాచారియారు గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిట్లు చెప్పిరి. ఈ పేరుతోగలను కోగము లన్నిటినినా అతిథియందరమైనది. పేరు కనబడిన వెంటనే దాని ప్రాబల్యము నాపుటకు యత్నము చేయని యెడల, అది దేశమందంతటను త్వరితముగా ప్రాకిపోయి బాగుగజ్జిపోయినను, పేరు తగిన మనుష్యుని వెంటనే, 4, 5 మైళ్ల దూరమున గల స్థలాంతరమునకు కొనిపోవలయును. గ్రామము నంతటను వెంటనే శుభ్రపరచి చాలయారము వ్యాపించునట్లయత్నము చేయవలయును. దీనికంతకును ధనము కావలయును. ఈ పనిని చేయించుటకు జిల్లా యధికారులను కలెక్టరులు సలు కలెక్టరులు మొదలైనవారు గలరు. ఇంత వఱకు ఈ విషయమును గురించిన కార్య భారమంతయు వారి మూలములనే చేయవలయున్నది. మాజీతి క్రింద వారతప్ప ఇంకెవరును లేరు. బల్లారి జిల్లాలో 1917-18 సంవత్సరములో పేరు విషయమై గవర్నమెంటు వారు 1,61,000 రూపాయలను, ప్రజలవలన 1,57,000 రూపాయలను కూర్చి వ్యయముచేసిరి. కాబట్టి శివరావుగారు చెప్పినట్లుగా ధనమంతయు ప్రజలచే నొసగబడలేదు. సగమునకు సగము గవర్నమెంటు వారిచే నొసగబడెను. ఈవిషయమై ఇంత కంటే నెక్కువకు సహాయము చేయుటకు వలనపడదు. గవర్నమెంటు వారికి బల్లారివంటి జిల్లాలు చాల నున్నవి. గిద్దరాదు కూడ ప్రభుత్వమువారి తరపున మాట్లాడిరి.

ఎ. ఎన్. కృష్ణారావుగారు శివరావుగారి తీర్మానమును బలపరచుచు నిట్లు చెప్పిరి. లోకలభ్యోద్ధలను నమ్ముటకు వీలు పడెనయెడల తప్పక యితర విషయముల తోపాటు పేరు సంబంధమున విషయములను గూడ వారి హస్తగతము చేయవలయును. అట్లు చేసినయెడల తప్పక పేరు జాడ్యమును తగు నట్లు చేసి ప్రజలను పేరుచుండి తప్పించుటకు వీలుపడును. కాబట్టి ఈ విషయములను గురించి లోకలభ్యోద్ధలలకు ఎక్కువ అధికార మియ్యవలయునని నాయభిప్రాయము.

బి. వేంకటపతి రాజుగారు రాజగోపాలాచారియారు గారుచెప్పిన ప్రత్యుత్తరము నామోదించుచు నిట్లు చెప్పిరి. ఇటీవల పేరు సంవర్ధమున మాజిల్లాలో మాకు కొంత అనుభవము కలిగినది. మాజిల్లాములో పేరుతగిలిన వెంటనే ముగ్గురిని పాలిటివారును పోలీసువారును అత్యంత శ్రద్ధవహించి పేరు తగిలినవారిని 50 మైళ్ల దూరమునకు గొంపోయిరి. పేరు సోకినవారిని మాత్రమేగాక, అపేక్షింతులను భారీచేయించి 500 మంది ప్రాణముల రక్షించిరి.

ఈవిషయములో ప్రభుత్వమువారు కూడ విశేష శ్రద్ధ వహించిరి. శివరావుగారి తీర్మానమును నేనామోదించుటలను. బి. క. రామానుజాచారిగారు తీర్మానము సంగీకరించిరి.

గౌ. మన్యవారాయణమూర్తిగారు తీర్మానము సంగీకరించలేదు. గౌ. శివరావుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు గవర్నమెంటువారు బల్లారి జిల్లాలో రెండు సంవత్సరములలోను పేరు నాపుటకు సేమి ప్రయత్నములు చేసికో చెప్పడని కోరెను.

ఈ రెండు సంవత్సరములలోనూ, ప్రజలకు సహాయము చేసి పేరు నాపుటకు చేయుటకు మార్గము లున్నను గవర్నమెంటువారు అట్టి ప్రయత్నము చేయింపుచు చేయలేదు. కలెక్టరుకూడ సేమియు చేయలేదు. ప్రజలు నిరసించుటకు ప్రత్యేకముగ ఆలోచ్యరసములు గాని, దేశమును పరిశుద్ధము చేయుట గాని ప్రయత్నింపబడలేదు.

గౌ. శివరావుగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. 19 వ తీర్మానము.

(ఎ) జిల్లా మనుసబులవలె సలు జడ్జిలను కూడ నియమించు అధికారము హైకోర్టు జడ్జిల కేయవలెననియు (బి) ఉద్యోగముల నిచ్చుట యుద్యోగములనుండి తప్పించుట మొదలగు అధికారమంతయు జిల్లా జడ్జిలకున్నటులనే, సలు జడ్జిలకును, మనుసబులకు కూడ ఉండవలయునని, 1878 సం. మదరాసు సివిల్కోడ్ల ఆ ట్టు నందు మార్పు చేసిన బాగుండునని గవర్నరుగారిని కోరుచు నొక తీర్మానమును గౌ. జి. రంగాచారియారుగారు సుపాదించిరి.

బి. క. రామానుజాచారిగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

గౌ. గిల్లెనుగారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున నిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఒక హిందూదేశమందే గాక ప్రపంచమందంతటను ఏ ప్రభుత్వమునందైనను ఆ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన పెద్ద యుద్యోగుల నందరిని గవర్నమెంటువారి నియమించుట ఆచారమైనది. అంతయుగాక మదరాసు హై

కోర్టువారును, మదరాసు ప్రభుత్వమువారును ఏకగ్రీవముగా అన్ని విషయములలోను ఒకేయియన్నారు. వారియపురమను ఇదివర కెన్నడును అభిప్రాయభేదము లేదు. ఇకముందు రాబోదు. కాబట్టి ఒకచో రంగాచారిగారు కోరినట్లు ఈ యధికారము హైకోర్టు జడ్జిల హస్తమునకు దుంచినను, వారు మాత్రము ప్రభుత్వమువారి నాలోచించునట్ల పెద్దయుద్యోగుల నియమించరని నేను నమ్ముచున్నాను" పిమ్మట ఈతీర్మానము నోటు చేయబడినదివలన సంగీకరింపబడలేదు.

రీ సెటిల్మెంటుచేయు నియమింపబడిన యుద్యోగులు తాము రీ సెటిల్మెంటు చేయు మండలములందు రీ సెటిల్మెంటు విధానము విషయమున ముగ్గురవధికారులు గల యొక సంఘపు సహాయమువలనను సలహావలనను రిపోర్టును తయారు చేయవలసినదను నియమము నేర్పరచునలె నను తీర్మానము గౌ. రంగాచారియారుగారిచే ఉపపాదించబడి, నుబ్బరాయలు రెడ్డిగారిచే నామోదించబడినది. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున కాడ్వాగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఎస్. కృష్ణారావుగారును, చిదంబరవాడమొదలయినవారును బలపరచిరి.

జి. రంగాచారిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిట్లు చెప్పిరి. "ఈ తీర్మానము యొక్క విషయము దేశమున కంతకును సంబంధించినది. కాడ్వాగారు చెప్పిన విషయముల నేనును బాగుగ గ్రహించితిని. ఈ రీ సెటిల్మెంటు అధికారము ఒక యుద్యోగి చేతిలో నుండు దానికంటే ముగ్గురు అధికారులు కలసిన ఒక కమిటీ యధికారమునకు దుండుట మేలు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు తగు శ్రద్ధ వహించని యెడల దేశమునంద కాంతమును అపశుభప్రియు ప్రబలవచ్చును. అట్లు ప్రబలము గాకుండ ప్రభుత్వమువారి తగుచర్య తీసికొనెదరని నమ్ముచున్నాను. ఈతీర్మానము నోటుకు చేయబడి అంగీకరింపబడలేదు. 28 వ తీర్మానము.

కర్నూలు మొదలైన జిల్లాలలో అటవీ పంచాయతీ లభిస్తున్నది నెదని జిల్లాలలో ప్రత్యేకముగా నీ విషయమును గురించి నాలోచించుటకై యొక ప్రత్యేకోద్యోగి నేర్పరచవలయునను తీర్మానము నుపపాదించుచు శివరావుగారు నిట్లు చెప్పిరి. అటవీ పంచాయతీలు ముఖ్యముగా కర్నూలు జిల్లాలో నెంతమాత్రము లభిస్తున్నది గాంచలేదు. పంచాయతీలు మిక్కిలి దుస్థితిలోనున్నవి. ప్రజలు చిన్న చిన్న అపేక్షలచే దెడలింపుటకు మిక్కిలి భయపడవలసి వచ్చుచున్నది. వారిదౌర్జన్య మెంతయు కోవనీయుగా నున్నది. కాబట్టి గవర్నమెంటువారు దయచేసి ప్రత్యేకముగ నొక యుద్యోగి నేర్పరచి, వానికి తగు అధికారమిచ్చి పరిశోధించియుండల తప్పక అటవీ పంచాయతీలు వృద్ధి చెందగలవు. గౌ. రామయ్యగారు నామోదించిరి. ప్రభుత్వమువారి తరపున కాచిమనగారు ప్రభుత్వమువారిపక్షమున నిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. శివరావుగారు కర్నూలు జిల్లాలో ఎందువలన అటవీ పంచాయతీ లభిస్తున్నది గాంచలేదని అడిగినారు.

అటవీ పంచాయతీ లభిస్తున్నది చెందుటకు దేశము వానికి తగియుండవలయును. ప్రజలయంద న్యోగ్యమును సహకారము నెక్కువగా ఉండవలయును. తరువారీ అడవులను మేకభూమి (Grazing ground) క్రింద మార్పుటకు తగినంత అవుసర ముండవలయును. చిన్న చిన్న యుద్యోగుల దౌర్జన్యమును శివరావుగారు హెచ్చుగా చెప్పివారు. నిజముగా శివరావుగారు చెప్పినంత గోల ప్రజలయందు గానపడదు. ఇంతయకాక కర్నూలు జిల్లాలోని గ్రామములకు లండను సంతకృష్టిచెంది సౌఖ్యముగ కాలముగడపుచుండిరి. ఈపంచాయతీలవిషయమై ప్రభుత్వమువారిని నిర్బంధించుట-మంచిదిగాదు. సభ యొకను జరుగుచున్నది.

హిందూయిలో ప్రమాణులగు మున్సుఖిలో ఆర్. మెహతాగారు రాబోవు రాజకీయ సంస్కరణములకు గురించి రాజప్రతినిధి మాంటేగు గార్లు జరుపవన్న స్వదేశ సంస్థాన ప్రభువుల సభను గూర్చి యొక విశ్లేషణ బంపియుండిరి. సంస్థాన ప్రభువుల సభవారు నూచియ సంస్కరణము లన్నియు వారి వారి సంస్థానముల యందలి ప్రజల స్వాతంత్ర్య స్వత్యములకు నన్య యింపును. కావున తత్సభావిషయముల సంస్థానముల ప్రజల కవశ్యముగ తెలియవలసియున్నదనియు, ఈ సభాకార్యక్రమము వై హిందూదేశప్రభుత్వమువారి చేయన నిర్ణయముల చేయవో, అవి సంస్థాన ప్రజలకును బోధ్యమై విమర్శియమై యుండగల్గుటకు వానిని ముందుగా ప్రకటింపరలె ననియు మొహతాగారు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి విశేషాంగకార్యదర్శికి ప్రాసిరి.

డిప్యూటీయరు నాక ముఖగుట.
లండను, ఫిబ్రవరి 11:— గత 8 వ తేదీ రాత్రి ఆంగ్ల యుల డిప్యూటీయరు నాకను అనునది డికోని మునిగిపోయెను. ఒకడు గానవచ్చుటలేదు.

ఉక్రెయిను... డిప్యూటీ నాకి నిర్ణయ మైన సంధిపరతులు పదార్థముల మార్పు

అమ్మలైగాము, ఫిబ్రవరి 11:—వ్యవసాయక పారిశ్రామిక పదార్థము లభయరాష్ట్రములను మార్పుకొనవలసినదనియు, ఉభయరాష్ట్ర (పరినిధులు గల కమిషనువారు మున్యుంధరలు పరిష్కరింపరనియు జర్మనీయు లుక్రెయిను రాష్ట్రముతోడ నొకప్పుకొనిన సంధియును వివరింపబడినది. జర్మనీవారి వెయ్యుమాన్సులు (బంగారు నాణెములు) 462 రాయిలకును, అస్ట్రీయా హంగరీవారి కొయ్యి కోనెములు 993 రాయిలకును సమానము నొప్పున సామ్యు చెలాయడియగును. ప్రత్యేక సంఘ మొకదానిద్వారా పదార్థములు మార్పుజరుగును.

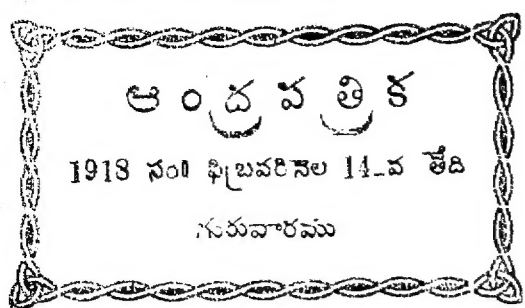
రీడింగు ప్రభువు
లండను, ఫిబ్రవరి 13:—జవరలు ఇ. డి. స్క్రింటన్, జి. బి. బ్రున్స్టుగాడ్లు అమ్మనసరింప రీడింగు ప్రభువు సంయుక్తరాష్ట్రములకు విచ్చేసినది వార్తాప్రసము వారు ప్రకటించుచున్నారు.

సూతనవలన విధానము.
పోలకుగారు ఖండించుట.
లండను, ఫిబ్రవరి 11:— గత వత్సరమున అంతర్జాతీయ సభవారు భారతీయులు ఫిజి ద్వీపమున డిప్యూటీ షాపుటకు గాను ఒక విధానము నేర్పరచియుండిరి. ఈ విధానము కలన వలసపోయినవారికి దొరతనమువారి రక్షణము లభ్యమగును. తూర్పుఇండియా సమాజమువారి కడ నుపన్యసించుచు వై విధానమునకు ప్రతికూలముగ హెచ్చరి పోలకుగా రుపన్యసించిరి. సామ్రాజ్యలాభములబట్టి విషయములకు కాలక్రమమున ఉభయపక్షముల వారును సానుభూతితోడ చర్చించి పరిష్కరించుకొనుట కర్తవ్యము వై విధానము నవలంబించినందు కలన, బంధక వ్రాతవిధానమును తున్నది విశ మొనర్చినందువలన కలగు హానిలో సహాస్రాంతమైన హాని కలంగ నేరదు అని ఎన్ వెలెంట్టెనపిరలుగా రనిరి.

సర్ ఫ్రాంకు నైగారు:— సర్ ఫ్రాంకు నైగారి కిటికల నే నెటువీరుడ మొసగబడినది. తర్జానవాగము తెలింకేతి తోటలయందు వారికి విం దొనరించబడెను. ఫిఫ్ కమిషనరు మున్నగు హాద్యోగి వ్యయము, సుప్రసిద్ధ పౌరబృందమును విందున కాహ్వానింపబడెను. తమకోనర్పబడిన సన్మానమునకు కృతజ్ఞతను జూపుచు, తా మొనర్చిన కార్యములు అధికార రీత్యాజరియుండుటవలన జనసామాన్యమునకు తెలిసి యుండవలయు, తాము నాగపురమున నున్న స్వల్ప కాలమున ముమ్మారు కమిషనరులనై నితరస్థలముల పంపియున్నారనియు, మున్యుండు తమ్ము నాగపురమున కొంతయుగ నుండనిర్మిరని కోరుచుంటినియు నైగారు చెప్పిరి. వింగు జనుప్రదముగ నెర చేరదని నాగపురమునుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

సామ్రాజ్య కాసనసభ:—సామ్రాజ్యకాసనసభ మరల 20 వ తేదీని సమావేశమగును. సర్ జేమ్సుడుజిరిగారు సభ్యత్వ ప్రమాణముల నొనర్చిన పిమ్మట సర్. విల్లియము విన్సెంటుగారు ఋణములకు సంబంధించిన కాసనము, సినిమెటో గ్రామీణ చట్టముల గూర్చి విస్తరిత ప్రత్యేక సంఘములయందు చేర్చుకొన బడుదురు. హిందూదేశమునుండి ఎగురుతున్న నీలియందుపై పన్ను నేమవలసిన దని ఎన్ క్లాడి పోల్ గారు ప్రతిపాదింతురు. భారతకర్షణ ముఖముల చట్టమున నొక నవరణమును సర్ విల్లియము మేఖరుగారు ప్రతిపాదింతురు. కాన్త్రు పర్యాలోచన సంఘమున భారతీయుల జేర్చుకొన వలసినదనియు, అస్సాము బంగారో యినుపవారి వ్యవహారములను సడపుట కొక ఆలోచనసంఘము నేర్పరచవలసి యున్నదనియు గౌ. ఛందాగారు ప్రతిపాదింతురు. ఆల్బానోలు మున్నగు నిమగ్నపుల సంవత్సరమున దొరకనమువా రెట్టి విధానము నవలంబింతురో ప్రకటింప వలసినదని కిర్కగారు ప్రతిపాదింతురు.

సామ్రాజ్య కాసనసభ:—సామ్రాజ్యకాసనసభ మరల 20 వ తేదీని సమావేశమగును. సర్ జేమ్సుడుజిరిగారు సభ్యత్వ ప్రమాణముల నొనర్చిన పిమ్మట సర్. విల్లియము విన్సెంటుగారు ఋణములకు సంబంధించిన కాసనము, సినిమెటో గ్రామీణ చట్టముల గూర్చి విస్తరిత ప్రత్యేక సంఘములయందు చేర్చుకొన బడుదురు. హిందూదేశమునుండి ఎగురుతున్న నీలియందుపై పన్ను నేమవలసిన దని ఎన్ క్లాడి పోల్ గారు ప్రతిపాదింతురు. భారతకర్షణ ముఖముల చట్టమున నొక నవరణమును సర్ విల్లియము మేఖరుగారు ప్రతిపాదింతురు. కాన్త్రు పర్యాలోచన సంఘమున భారతీయుల జేర్చుకొన వలసినదనియు, అస్సాము బంగారో యినుపవారి వ్యవహారములను సడపుట కొక ఆలోచనసంఘము నేర్పరచవలసి యున్నదనియు గౌ. ఛందాగారు ప్రతిపాదింతురు. ఆల్బానోలు మున్నగు నిమగ్నపుల సంవత్సరమున దొరకనమువా రెట్టి విధానము నవలంబింతురో ప్రకటింప వలసినదని కిర్కగారు ప్రతిపాదింతురు.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖావ్యవహారము.

విశాలమైన భరితఖండమునకు తరణోపాయము స్థానిక స్వపరిపాలనమునందు సాధ్యమని రాజనీతిజ్ఞులు విశ్వసించుచున్నారు. రిపను ప్రభువు స్థానిక పరిపాలనాంకురముల నాటి భారతీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. కాని సంస్థాపనలను విమర్శించినపు డవి అధికారశృంఖలబద్ధము లై వికసించుటలేదని విదితమగుచున్నది. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందలి 1916-17 సంవత్సరపు స్థానిక సంస్థాపనల చరిత్రమును విమర్శించునపు డీభావము ధ్రువపడుచున్నది.

జిల్లాబోర్డులు.

చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు 25 జిల్లాబోర్డులు గలవు. అందు గత సంవత్సరమునందు 759 సభ్యులుండిరి. వారియందు 124 అధికారులు 283 పాలక నియోజకులు 352 ప్రజా నియోజకులు. శాసనము ప్రజానియోజకులు మూడువంతు లుండవచ్చు నని నిర్ణయించుచున్నది. కాని ఆచారము సగముమంది ప్రజానియోజకు లుండవలయు నని ఏర్పడినది. కాని 17 జిల్లాబోర్డులందు ప్రజానియోజకసభ్యులసంఖ్య సగమునకు తక్కువగా నున్నది. గత సంవత్సరము నందు దక్షిణకనడ బల్లారి మధుర నెల్లూరు మండలముల బోర్డుల కుపాధ్యక్షుల నెన్నుకొనెడి హక్కును పాలకు లయగ్రహించుట శుభదాయకము. ఈ హక్కును నచరకాలమున శేషించిన జిల్లాబోర్డులకు సయిత మొసగుట సమంజసము.

తాలూకా బోర్డులు

గత సంవత్సరము నందు 96 తాలూకా బోర్డులు పని చేయు చున్నవి. అందు 4648 సభ్యులు గలరు. ఏలూరు చిత్తూరు కడపూరు విశాఖపట్టణము తాలూకాబోర్డుల ప్రెసిడెంటులు ప్రజానియోజకులుగ నుండిరి. గత సంవత్సరాంతమునందు 4 ప్రజానియోజకులు 24 పాలకనియోజకాధికారులు 68 పాలకనియోజకాధికారులు ప్రెసిడెంటులుగ నుండిరి. 1916 సంవత్సరము నందు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటులుగ సాధ్యమగునంతవరకు ప్రజానియోజకు లుండవలయు నని తీర్మానింపబడినది. కాని క్రియ జరుగలేదు. చిత్తూరు కడపూరు ఏలూరు గాకను శేషించిన తాలూకాలందు ఉపాధ్యక్షులు ఎన్నుకొనబడిరి. గత సంవత్సరమునందు 1240 సభ్యులు హాజరైరి.

యూనియనులు

గత సంవత్సరమునందు 411 యూనియనులు గలవు. అందు 3918 సభ్యులుండిరి. ఇందు విశేష భాగము పాలకనియోజకులు సభ్యులుగా నుండిరి. అధ్యక్షులు 27 యూనియనులందు ప్రజానియోజకు లుండిరి. గత సంవత్సరమునందు యూనియనులందు 5588 సభ్యులు గూడినవి. పంచాయతుల వ్యవహారక్రమము కొంతవరకు సంత్వప్తి కరముగ నున్నదని పాలకులు ప్రకటించిరి. కాని

యూనియనుల వ్యవహారము సంత్వప్తికరముగ నున్నను దాని వ్యాపనమును జేయ బూనుకొనకుండుటకు కారణములు తెలియకున్నవి.

ఆర్థికస్థితి

గత సంవత్సరారంభమునందు లోకలుబోర్డులకు పంచాయతులకు రూ. 1,76,69,490 నిలువ యున్నది. గత సంవత్సరాయము రూ. 1,79,740,70. ఆదాయము రూ. 1,03,536 పెరిగినది. కృష్ణామండలమునందు రాబడి 16 లక్షల రూప్యములు. అందు 2 లక్షలు రైలుమార్గమువలన వచ్చినలాభము చేరియున్నది. లోకలుబోర్డుల ఆదాయమునందు కృష్ణామండలము మొదటిదిగ నున్నది. గత సంవత్సరము లోకలుబోర్డుల వ్యయము రూ. 1,71,47,429 లు. యుద్ధమువలన వ్యయమునందు 20 లక్షల రూప్యములు తగ్గినవి. గత సంవత్సరాంతమునందు రూ. 1,84,96,131 నిలువ గలదు. అందు రైలుసెన్సునకు సంబంధించిన ద్రవ్యము రూ. 1,17,59,375 కలదు. యుద్ధమువలన లోకలుబోర్డులకు ద్రవ్య్రాపకపత్తి తగ్గినది. లేండుసెన్సు రూ. 1 కి అణావంతునను రైలుసెన్సు మూడుకానులవంతునను సామాన్యముగ వసూలు చేయబడుచున్నది. ఆదాయమునందు లేండుసెన్సు రూ. 62,16,226, రైలుసెన్సు రూ. 7,80,332, ఇండ్లపన్ను రూ. 9,48,181, విద్య రూ. 20,52,990 వైద్యము రూ. 4,13,149, పశ్యాదులు రూ. 9,66,154, బల్లకట్టులు రూ. 2,42,176, వృక్షములు రూ. 5,36,683, టోలుకేలులు రూ. 19,04,117. రాష్ట్రీయాదాయము రూ. 41,69,936 మొత్తములకు సాధనములు. లోకలుబోర్డుల పన్నుల 1 కి సగుటున 0-4-8 వంతున వసూలు చేయబడినది. గోదావరిమండలమునందు 0-7-1 కృష్ణామండలమునందు 0-6-10 చొప్పున వసూలు చేయబడినది. వ్యయమునందు విద్యకు రూ. 29,69,378, వైద్యమునకు రూ. 9,27,612, పారిశుధ్యమునకు రూ. 12,57,214, క్రజోపయోగకార్యములు రూ. 77,19,753 బాటలకు రూ. 58,47,028, ఉద్యోగస్థులకు రూ. 5,72,260, మరమ్మతులకు రూ. 10,11,765, కట్టడములకు రూ. 8,60,960 వ్యయము చేయబడినది.

ఆదాయమునందు విశేషభాగము సామాన్యముగ గ్రామములవలన నుత్పన్నమగు చున్నది. కారణము భూమిసెన్సు ఆదాయమునకు ముఖ్యధారము. అయినను వ్యయమును గమనించినపుడు గ్రామములు స్వల్పలాభమును బొందుచున్న విషయము విదితమగుచున్నది. గ్రామస్థుల జీవమున కవసరమైన సాధనములు పారిశుధ్యము, నీటివసతులు, రాకపోకలకు బాటలు. గత సంవత్సరమునందు గ్రామములకై 91 మైలులదూరము గల బాటలు నిర్మింపబడినవి. బాటల మరమ్మతునకై గ్రామములందు మైలునకు రూ. 90, తాలూకాలందు రూ. 129, జిల్లాయందు రూ. 239 చొప్పున వ్యయము చేయబడినది. మొత్తమున గ్రామముల బాటలకై రూ. 5,31,872 మాత్రము వ్యయముచేయబడినది. గ్రామములకు నీటివసతి లేనందునను పారిశుధ్యస్థితి బాగుండనందునను వేలకొలది జనులు షిశూచివారత బడియపమృత్యువు పాలగు చున్నారు. ఈ దురవస్థ తొలగినగాని స్థానిక పరిపాలనమువలన ప్రజలకు ప్రయోజనము గలుగదు. జనులకు వారు చెల్లించెడి భూమిసెన్సు నందు కొంత భాగమును స్వస్థలోపయోగమునకై వినియోగించుట కధికార ముండినగాని గ్రామపారిశుధ్యము బాటలు బాగుపడుటకును ప్రజలు శుభ

స్థితియందుండుటకును నవకాశములు గలుగవు గతసంవత్సరమునందు అనధికారసభ్యులను జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటులనుగ నియమించుటకు పాలకులుపక్రమించుట ప్రశంసనీయము. ఈమార్గమునతివేగముగ పాలకులవలంబించుట శ్రేయస్కరము. గుంటూరునందు తాడికొండ వేంకటరత్నముగారు గాజుల వేంకయ్యగారు జంపాల వేంకటసుబ్బయ్యగారు ధర్మసత్రములను గట్టుటయును తునిరాణిగారు రూ. 30,000 వ్యయముచేసి తునియందు శ్రీవైద్యాలయమును నిర్మింప బూనుటయును ప్రశంసనీయము. పత్తి శ్రీనివాసరావుపంతులు, పద్మమన్నాటి నరసింహముపంతులు, అమృతర్ల కృష్ణారావుపంతులు బి. నారాయణమూర్తి పంతులుగారు జిల్లాబోర్డుల ఉపాధ్యక్షులుగాను, ఆదిమూర్తిరావు, దొరస్వామి అయ్యంగారు, పట్టాభిరామారావు పంతులు, వేమూరి వేంకటసుబ్బారావు పంతులు, కూర్మా వేంకటరెడ్డినాయుడు, సయ్యము సైఫ సాహెబు బహదూరుగారు తాలూకాబోర్డుల కధ్యక్షులుగను నిర్వహించిన కార్యభారమునకు పాలకుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులయిరి.

చెన్నపురి శాసనసభ.

“మండల పరిపాలనమునకు సంబంధించిన సకల శాఖల యందును లోకలుబోర్డుల యభిప్రాయములను దెలుపుటకు వీలగునటులు లోకలుబోర్డుల చట్టమును సవరణ చేయవలయును” అను తీర్మానమును రామచంద్రరావు పంతులుగారుపాదించిరి. ఈ తీర్మానావసరమును చిరకాలము నుండియును అనధికారసభ్యులు నివేదించుచున్నారు. గోపాలకృష్ణ గోకలెగారు సామ్రాజ్య శాసనసభయందు దీవిషయమై యొక తీర్మానమునుపాదించిరి. కాని యధికారుల యంగీకారమును బడయలేదు. మండల పరిపాలన మంతయును మండలాధీశ్వరుని వశమునందున్నది. భరతఖండమునందలి మండలాధీశులు సంపూర్ణనిరంకు శాధికారులు. వీరి యధికారము నియమితమైన గాని రాజ్యాంగ సంస్కరణములవలన స్థానిక స్వపరిపాలనమునందు ప్రజాభిప్రాయములు వ్యాపకమును గాంచినరపు. అధికార విభజన పంచాయతి సభ యెదుటను సాక్ష్యము నిచ్చిన యనధికారు లందరును నీ భావమును దెలిపిరి. లోకలుబోర్డులు కేవలము సలహా సంఘములుగా నుండిన ప్రయోజనము గలుగదు. రాజ్యవ్యవహారమును నడుపుట కధికారముండిన గాని ప్రయోజనము గలుగదు. ప్రజలకు రాజ్యాంగములందనుభవము గలుగుటకు లోకలుబోర్డులు రంగస్థలములని అధికారులు తెలిపియుండిరి. కాని నేర్చుకొనదగిన వ్యవహారములందు వారికి ప్రవేశము గలుగకున్నది. లోకలుబోర్డు చట్టములను సవరించుటకుపక్రమించిన సమయమునందు రామచంద్రరావుగారి తీర్మానభావమును నామోదించుట యుక్తముగ నుండును. ఈ తీర్మానమును అమృతర్ల కృష్ణారావు, నరసింహఅయ్యరు, కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు, రంగారావులు, అమ్మదు తంబి మారక్కయ్యారు, శివరావు, రామయ్యంగారు, యాకబుహసను, వేంకటపతిరాజు, చిదంబరనాథ మొదలియ్యారుగారు బలపరిచిరి. మారక్కయ్యరుగారు లోకలుబోర్డుల చట్టమును సవరించుట వలనను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములు హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు గలుగనేరవని తెలిపిరి. యాకబుహసనుగారు కాలానుగుణ్యముగ సకల సంస్థాపనలు సంస్కరింపబడుట యవసర

మని తెలియ జేసిరి. అనధికార సభ్యులు చట్టమును మార్పులు వలనను పరిపాలనమునందు ప్రజలకు సౌకర్యము గలుగును గాని కష్టములు గలుగవని చెప్పియుండిరి. కాని రాజగోపాలాచార్యులు గారు మొహమ్మదు అజిద్దీను సాహేబు గారు రామచంద్రరావుగారి తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు తీర్మానము నామోదించుటవలనను పరిపాలనచక్రము శిథిలమగు ననియును ఇదివరకే విలంబ వాదము విశేషము గల దనియును సవరణ పరిపాలన సౌకర్యమున కనుకూలించదనియును తెలియజేసిరి. అజిద్దీను సాహేబుగారు వారి 30 వండ్ల యనుభవమునుబట్టి మార్పువలన ప్రయోజనము గలుగదని నిర్ణయించిరి. అజిద్దీను సాహేబుగారు రాజ్యాంగముల నధికారదృష్టితో ముప్పుదండనుండి యును నవలొకించిరి గాని ప్రజాదృష్టితో నవలొకించలేదు. ప్రజాదృష్టితో విషయవిమర్శనమును జేసిన యధికారులకును నూతన దృక్పథ మేర్పడ గలదు. విచారాంతమునందు రాజగోపాలాచార్యుల గారును గవర్నరు గారును రామచంద్రరావు గారి భావములుచిత్రితని సత్కరింప బడు నని యభిప్రాయ మొనంగిరి. రామచంద్రరావు గారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. సమ్యక్తులను గైకొనినపుడు తీర్మానముటచిహ్నపుట తథ్యము. రాజకుమార కళాశాలను స్థాపించువిషయమై రంగాచార్యులుగారు పుపాదించిన తీర్మానమును వాద ప్రతివాదములు ముగిసిన తరువాతను రంగాచార్యులుగారు తీర్మానము నుపసంహరమును జేసిరి. సర్. అలెగ్జాండరు కాడ్వ్య గవర్నరుగారి ప్రసంగముల ధోరణిని గమనించినపుడు పాలకులు రాజకుమార కళాశాలస్థాపితమైనపుడు ద్రవ్య సహాయమును జేయుట కుద్యుక్తులై యున్నారని విదితమగుచున్నది. ఎంత సహాయము చేయునదియును ఏవిధముగ జేయునదియును తెలిసినపుడు విమర్శనమునకు బూనుకొనుట యుక్తము. ప్రజల ద్రవ్యమును శ్రీమంతుల ప్రత్యేక లాభమునకై వినియోగించుట మాత్రము యుక్తము కాదని తోచుచున్నది.

జాతీయమహాసభావసంఘము.

జాతీయ మహాసభావ సంఘము ఈ మాసాంతమునందు ఢిల్లీయందు గూడునటులు నిర్ణయింప బడినది. ఆ సమావేశమునందు జాతీయ సభాధర్మముల వ్యాపనమున కవసరమైన విషయములు చర్చింపబడును. ఇంగ్లాండునకు పంపిడి రాయబారమును గురించినను రాయబారమునందుండగల వారిని గురించినను వారి వ్యయములను గురించినను యోచింపబడును. కాంగ్రెసు లీగు కథానము వాచరణము నందు తెట్టుటను గురించి మహాత్మాజీయులు తెలిపిన యోచనలు సయితము విమర్శింపబడును. ఈ సమావేశము ముఖ్యముగాన నాంధ్రప్రదేశ్ ప్రభులు సయితము లోవుట కేర్పాటును జేయుట యుక్తము. ఆంధ్రరాష్ట్రాధిప సంఘ మితవరకును ఏర్పడలేదు. ఆయోర్పాటున కాటంకములు గలుగు ననుటకు నూచనలు గలవు. ఏ విధమున నైనను నీయిబ్బందులనుగడిపి యుపసంఘ సభ్యుల కేర్పాటు చేయుట యుక్తము. ఈ సందర్భమునందు బాలగంగాధర తిలక విసినచంద్రపాటుగార్ల విషయమై అమృతబజారు పత్రిక చూపిన యధ్యంతరము గమనార్హము. ఈ దేశ భక్తులకు పంజాబు రాష్ట్రాధిపత్యము నిషేధింపబడినది. అనిషేధమును తొలగించుటకై నాయకులు ప్రయత్నించుట యుక్తము.

ఆంధ్రరాష్ట్రావసంఘము.

ఫిబ్రవరి 17 వ తేదీన తెజవాడ యందు ఆంధ్ర రాష్ట్రాధిప సంఘము సమావేశమగునటులు నిర్ణయింపబడినది. కార్యదర్శి కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు కార్యనిర్వాహ

మును ప్రకటించిరి. కాని తెజవాడ ప్రస్తుతము వ్యాధి ప్రారంభమై యందుటవలనను రాష్ట్రాధిప సంఘమునందు సభ్యులధికముగ కేరళందునను సభా సమావేశము వాపుట యుచితమా యని వెంకటప్పయ్య పంతులుగారికి సందేహము గలిగినది. వ్యాధి ప్రారంభమైన తెజవాడకు సభ్యులు విశేషముగ రాకపోయిన సభా సమావేశము దుర్లుభమగును. ప్రయోజనము లేకుండును. ఈ కారణములవలన సభా సమావేశము నిలుపుదల చేయుట సమంజసమని తోచుచున్నది. సభను నిలుపుదల చేసిన పక్షమున నీ మాసాంతము నందు నెల్లూరునందో చిత్తూరునందో మరొక ప్రజేతమునకో సభా సమావేశము కేర్పాటులను జేయుట యవసరము.

భౌషాప్రయుక్త రాష్ట్రము-అమృతబజారు పత్రిక.

అమృతబజారు పత్రిక బి. సరసింహేశ్వర శర్మగారు వైతీర్మానమును నవనవకాల సమయమునందు పుపాదించిరిని ప్రాయచున్నది. ఇత రాసధికార సభ్యుల నిరాకరణమును గమనింపక శర్మగారు తీర్మానము నుపపాదించిరిని ప్రాయచున్నది. ఇది సత్యమైన శర్మగారి యాచరణమునకు మహా ప్రరమైన కారణ ముండియుండును. సమయమైన శర్మగారు నిర్లక్ష్యముగ భౌషాప్రయుక్త రాష్ట్రము నుపపాదించి యుపపాద్యమునకు పాలుగాదలచిరిని నమ్ముటకు వీలులేదు. ఇతర భావలను మాటలాడిడి వారంతి యధోగతిపాలైనను నమృతబజారుపత్రిక కినుమంతయైనను సానుభూతిలేదు. వంగభాషను మాటలాడిడి సిల్లెటు లోకపాలి మండలములవారికి మాత్రము దైర్ఘ్యమును సానుభూతిని తెలుపుచున్నది. పాటకుల కీర్తియమై ప్రతిపాలాభి ప్రాయము జేదను సిద్ధాంతము నై మండలములవారికే కాకను అన్నిప్రాంతముల వారికిని దైర్ఘ్యమును గలుగజేయగలదు.

బ్రగాంజ దొరసాని-మోనయ్యాచన.

బ్రగాంజ యను యూరపియను యువతి అన్యత్రము లను ప్రకటించి భవమును యాచించుటయును సత్యము బహిరతమై యామె శిక్షను బొందుటయును పత్రికా పాఠకులకు విదితము. ఈ సందర్భమునందు దండనాధికారి అధికరెగారు వ్రాసినవ్రాత లప్రస్తుతితమయ్యులను తెలుపుచున్నది. అన్నములేకను ప్రాణావసానస్థితియు గున్నటులు పరిశీలించెడి యాచనని సిగ్గితగులను గమనింపటకవలసి నవకాశములుండవు. పదుగురు వలన మోసపోయినను మోకదిననిరక్షించుట మహాత్మాగ్యము. దండనాధికారి ఈ పవిత్ర ధర్మమును గ్రహింపకను అప్రమత ప్రసంగమునకు బూనుకొనుట యసంగతము.

వృత్తాంతములు

సర్. కె. జి. గుప్తగారికు 30 తేదీన వత్తురని యను కొనుచున్నాడు.

అలహాబాదు నగరమున కుంభమేళోత్సవము జరుగుచున్నది. ఈమాసాంతముతోడ నుత్సవము ముగియను. ఉత్సవము జూడవచ్చిన వారలలో భూపేంద్రనాథ బాసుగారికరు.

శ్రేణిది గవర్నరు మార్షిసోగారి యాధిపత్యముక్రింద పురమందీరమున విద్యార్థులు నాటకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకమునకు జయమైన వెయ్యిరూపాయలును యాధికారమున దిక్కులేని పిల్లలనిమిత్తము వినియోగమగును.

తెలంగాణుల నగరమున 13 వ తేదీన పౌరాణిక సమాజమువారు గభగాదించిరి. సభకు రెసిడింటు హెచ్. వి. కాట్ గారి రధ్యక్షత వహించి, స్థానిక పరిపాలనమును గూర్చి మహారాజువారి కళాశాలలో పండితులగు రాధాకృష్ణుడును కర్ణి గారుపవ్వసించిరి.

పారిశ్రామికసంఘము:— బర్మానుండి సంఘమువారు 126 తేదీ రాత్రి కలకత్తాకువిచ్చేసి, మరునాడు పారిశ్రామిక పారిశ్రామిక కమిషనరుగూర్చి విశ్వవిద్యాలయపు కమిషనువారి తోడ వచ్చింది. సంఘమువారు తమ దర్శాత్తుల ముగించి యున్నారు. ఇక రిపోర్టును తయారుచేయుదురు. సంఘమువారు ఏప్రిలు 15వ తేదీవరకు కలకత్తానుండి పిమ్మట పింలాటబోయి అచట సభ్యులందరు చర్చించుకొని, దొరతనము వారికి తమ రిపోర్టును సమర్పించుదురు.

మైసూరు ఆర్థికమహాసభ విద్యాసంఘమువారు దొరతనమువారికి నూచనముల నొసర్చిరి. నిన్ను జాతుల విద్య నిమిత్తములకును, వాగవికలి యందు వెతుక బడియున్న తెగల నభివృద్ధిలోనికి నొనివచ్చుటకు దొరతనవారు గత కర్తవ్యమున నుసగిన లక్ష్యముగాక మరి యేమిజేల నొసగవలసిన దనియు సంఘము వారు చూచించిరి.

హిందూజాత సేవాయందలి కధ్యక్షులగు గొ. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు పూనానగరమునకు విచ్చేసియున్నారు. గోఖలే గారి ప్రచార కార్యక్రమమును కొనసాగింప వీరిట హిందూజాత సేవకు దనుమొక ఆంగ్లపత్రికను స్థాపించును. పత్రిక వారము నకు రెండుసార్లు ప్రకటింపబడును. గోఖలే మహాశయుని మృత దినమగు 19 వ తేదీన పత్రిక ప్రారంభమగును.

దొమ్మి కేసులో తీర్పు:—గతమాసము 29వ తేదీన కొందరు బొంబాయిలో యంత్రకాల లాంఛనుప్రదేశమునకు బోయి ఆట దుకాణముల దోచుకొనిరి. ఈసందర్భమున 29 రుదై బొంబాయి మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసుచేయబడినది. మేజిస్ట్రేటుగారు రిమండయిలకు విడిచిపెట్టి యదవలగు 4వ ముద్రయిలకు బెబ్బలు గొట్టింది. రిక్విజిటారికి కారాగృహవాసము నిర్ణయింప బడినది.

అఖిలభారత హిందీసాహిత్య సమ్మేళనము:—ఎనిమిదవ అఖిలభారత హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనము ఈ సంతకర్త మార్చి నెల 29, 30, 31 వ తేదీలకు ఇందూరులో మహాత్మా గాంధీగారి యధ్యక్షత క్రింద జరుగును. వై సమ్మేళనము నకు బోవువారు అవ్యావసంఘ కార్యదర్శిగారికి వ్రాసినవో భావన సమపాదయము మున్నగు సదుపాయములకు ఏర్పాటులు చేయబడును. ఈ సందర్భమున హిందీ భాష గ్రంథ ప్రచురణము కూడ జరుగును.

బంగాళీ లిరువురు బందిపోటు నొసర్చి యత్నించుట:— మార్చు కంపెనీలో నుద్యోగి యగు లలిత మోహనుదాసు అను నతడును, కాలిపాద అను నింకొకడును బందిపోటు మొనర్చి యత్నించినటుల రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటు (కలకత్తా) యొద్ద కేసు చేయబడినది. దొంగతనము నొసర్చి వీరియిరువురును గత నెల 27 వ తేదీన మార్చు కంపెనీవారి కాలలనుండి యొక పిస్తోలు నపహరించిరి. మొదటిముద్రయి తన నేరము నొప్పుకొనెను. ఈ కేసు 20 వ తేదీన విచారింపబడును.

దగానేరము:—సి. దబ్బ్యు. వెస్టను అను నతడు, రెండవ రెప్టి నెంటు జేవమును ధరించి, తాను ఆయుధనిర్మాణ శాఖవారి ఏజెంటునని చెప్పుకొనుచు అక్టోబరు నవంబరు మాసములయందు కొన్ని వర్తకసంఘములకడకు పోయి మోసముచేసిన రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటు గారియొద్ద కేసు చేయబడినది. తాను దోషిని ముద్రయి యెప్పికొనెను గాని ఫిర్యాదీ లాతడు రెండవ రెప్టి నెంటు కాదనియు, వై శాఖ వారి ఏజెంటు కాదనియు రుజువుచేయవలసి యున్నదని మేజిస్ట్రేటు గారు వై యొప్పదల నంగీకరించిరి కాదు.

అల్ ఇండియా కాంగ్రెసు కమిటీ:—ఈసంఘమువారు 23 వ తేదీన ఢిల్లీనగరమున సమావేశము కానున్నారు. ఈ సందర్భమున “పత్రిక” యిటుల ప్రాయచున్నది:— పంజాబు దొరతనమువారు లోకమాన్య తిలక్కు పాలుగార్ల తమ రాష్ట్రమునకు రామాదనని నిధించియున్నారు. ఉత్తరదింకను రద్దుచేయబడలేదు. ఆచుహానీయు లీసభకు విచ్చేయుకాలరు. కమక సంఘమువారు వై యుక్తమవుతును రద్ద్యి చేయించుటను గూర్చి ప్రభుమునమం బూనవలయును. ఈ కర్నరపురుహ సభ ఢిల్లీలోనే జరుగుచున్నది. కాన వైవర్య యత్యాకర్షకము.

చెరు తుపాకిని ఉపయోగించినందున కక్షిగన ఆపాయము:—కొలంబోలో నైరుతి పిఠెలు అనువాడు గతనెల 27-వ తేదీన గిరి పిఠెలు తెలియకంక ఉండినపుడు నపుకకు వాడొడు లే కొబ్బరికాయలకు తీయుటవల్ల కోపమువచ్చి వారిని చంపివేయుట కొక చెరు తుపాకిని ఉపయోగించెను. తుపాకి ప్రేల్పబడిన తక్షణమే గండు తుపాకి వెనుక భాగము నుండ బోయి (పే) వారి ఎకరుకంటిరుద మెదడులో ప్రవేశించెను. వారి తలిదండ్రుల తక్షణమే కొలంబో జనరలు ఆసుపత్రిలో బడ్డవై రి. గత యాదివారమునకు కతడు తీరించియుం; అనాది సాసంకాలము యానుపత్రికా పరచించెను.

స్థానిక వార్తలు

—(0)—

తహాలునోటీసు:— కొలంబోమియన్ దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పంపబడు తహాలు ఈ నెల 18 వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు చెన్నపురి జనరలు తహాలాఫీసులో గట్టిపెట్టుబడును.

భగవత్ గీతోపన్యాసము:— భగవత్ గీతా 19 వ ఉపన్యాసము నేటి సాయంత్రం 6 గంటలకు మహారాష్ట్రవైద్యులకు బ్రహ్మశ్రీగణేశ శాస్త్రియ్యగారు చింతాద్రిపేట ముఖవారి ఆగ్రహారము వీధి నెం. 30 గృహములో చెప్పారు.

మణియొక భగవత్ గీతోపన్యాసము:— ఈ నెల 17 వ తేదీ యాదివారముదయము 8 గంటలకు ఎన్యూరులో పిరసామిశ్శివీధి నెం. 4/4 రు. 2 గృహములో స్వామి సర్వానందముగారు భగవత్ గీతోపన్యాసమును చెప్పారు.

గాంధీజీ సూక్తులు విద్యావిషయక సంఘము:— ఈ నెల 16 వ తేదీన వైపాకళాల, మంజులలో ఎన్. కృష్ణమూర్తి అయ్యరు, బి. పి. ఎస్. జి. గారు సూక్తులను విద్యార్థులలో విజయముగా ప్రకటించారు. అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

మేడవైనుండి పడుట:— గత ఆదివారము కలకత్తాలో క్లయపు వీధిలో నొక మేడపై పని చేయుచుండిన ఇద్దరు మాలీలు ప్రమాదమున క్రిందపడిరి. వారిలో నొకనికి తలమీద కణనమైన గాయము తగిలెను. రెండవవారి దండ కోసుకు పోయినది. వారిరువురును తక్షణమే యాసుపత్రికి పంపబడిరి.

న్యూఢిండియా ధరావతు కేసు:— ఈ కేసు ఈ నెల 27 వ తేదీన విచారణ జరుగును గాన ఆ తేదీనాటికి కోర్టునకు రావలసింది అని పి. కె. లిలొంగుగారికి తిరిగి క్రొత్త నోటీసు జారించి రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారివద్దా రా పంపుటకు చెన్నరాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పు వ్రాసెరి.

చెన్నపురియందలి మరణముల సంఖ్య:— ఈ నెల 8 వ తేదీ మొదలు 9 వ తేదీ అంతయు వజుకు 1 పాశ్చాత్యుడు, 7 గురు యూరేషియనులు, 24 భారత క్రైస్తవులు, 870 హిందువులు, 66 మహమ్మదీయులు చెన్నపురిలో మరణించిరి. మొత్తమున 465 మరణములు సంభవించినవి.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము తత్వార్థము:— నేటి మొదలు (14-2-18) ఈ నెల 18 వ తేదీవఱకు అక్షరమున రాత్రి 7-45 నిమిషములు మొదలు 9 గంటలవఱకు వైవాచికలోని శ్రీరామానుజము విజయ విలాసమందిరమున శ్రీవేరంబయ్య వాస్తవ్యుల వాల్మీకి రామాయణము యొక్క తత్వార్థమును చెప్పెదరు.

యోగ్యతా పత్రము:— ఈ పత్రము చెన్నపురిలో జరిగిన పరిశ్రామిక ప్రస్తుతదర్శనములో జరిగియున్న గల కామియారు బాసన ద్రవ్యముల కంపెనీవారిచే దయచూ గావించబడిన కామియారు తలనూనెకును, ఓల్డ్ ఓల్డ్ బహుళ ఆర్థికవతును యోగ్యతాపత్రము లొసగబడినది. కంపెనీవారు మాకు ప్రాసెడి.

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభవారి ఆతిథ్యము:— ఈదినిము (14-2-18) సాయంత్రం 6 గంటలకు దివాన్ బహదూర్ కలకల రామానుజశాస్త్రిగారు, గౌరవనీయులగు కొన్ని శిక్షి సామ్యసారాయణము శాయనముగాను భుజితచెందిన హారతమువారిచే దివాకలపాపూర్ కిరుదము లొసగబడి గౌరవించబడినందున వారి భుజితకొరకు నేటి సాయంత్రం 6 గంటలకు సభా భవనమున (ఆంధ్రాహాలు, 9 బోర్డు) చెన్నపురి ఆంధ్రసభ సభ్యులు మిత్రహరచియ్యచేసు నిర్వహించి.

ఆరోగ్య శాస్త్రవిద్యనము:— 16-వ తేదీ ఈ వారము మధ్యాహ్నమున మునుకుంటలకు మాంటుకోడ్లో కెఫీడ్రల్ పోస్టుపీసుకు శేరువను 1/39 నెంబరుగల ఆయుర్వేద కళాశాలా భవనమున నాయుర్వేద కళాశాలా విద్యార్థి సంఘ సమావేశము జరుగును. అందు విద్యార్థులచే స్వస్థ వృత్తియును గురించి యుపన్యసించు బహు. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. గా రంగ్రాసనాధి పర్యము వహించును.

ఎస్. పి. సి. ప. కుశుప్రదర్శనము:— ఇటీవల గవర్నరుగారి యొక్కయు, పెంటండు సతిగారి యొక్కయు ఆదరణక్రింద జరిగిన ఎస్. పి. సి. ప. పశుదర్శనమునకు సంబంధించిన ఛాయాపటములు 8 రత్నాకంపెనీ వారిచే తయారు చేయబడినవి మా కార్యాలయము నలంకరించినవి. ఇందు ముఖ్యప్రదర్శనా భాగమునందు ప్రదర్శించబడిన వివిధజాతి పశువులు సతి మనోహరముగ చిత్రీకరింపబడియున్నవి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను:— చెన్నపురి కార్పొరేషను సభాసభ్యుల సమావేశము ఈ నెల 19-వ తేదీ సాయంత్రం 5-15 నిమిషములకు రిపను భవనములలో జరుగును. స్టాకెడింగు కమిటీ సభ్యులను ఎన్యూకోనుట, అమింజకరై కరి యహాడల్ గ్రామములలో కార్పొరేషను నివేళులములను యేమి చేయునని తీర్మానించుటకు కార్పొరేషనువారిచే నియోగించబడిన కమిటీవారు వైనివేళులముల గూర్చి వ్రాసిన రిపోర్టును ఆలోచించుట మున్నగు పనులు ఆ దినమున వై సభలో జరుగును.

గుమస్తా యజమానుని దగాచేయుట:— ఎస్. పి. ఆర్. ఎస్. నాగప్పసెట్టి అనునొక కమిషను ఏజెంటు యొద్ద గుమస్తాగా నుండిన డి. నుదర్శనఅయ్యంగారను నతడు గోవిందస్వామి సెట్టియారు మఱి ఇద్దరు ఇతరులవల్లను 4728-8-8 రూ.లు కమిషను జరుచేసి 3050 రూ. లను మాక్రమె చికాలోజమకట్టి మిగిలిన ద్రవ్యమును తనస్వంతభర్తులకు వినియోగ పరుచుకొనెను. నాగప్పసెట్టిగారు తన గుమస్తావైకేసుచేసిరి. రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారు కేసు విచారణ జరిపించి నేరస్థునికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్షయు చెయ్యి రూపాయలు జూల్కానాయు విధించి జూల్కానాద్రవ్యము చెల్లించబడిన తక్షణమే స్వప్రతిహారముల క్రిందనే కెట్టిగారికి 7 వందల రూపాయ లియ్యబడుటకు మేజిస్ట్రేటుగారు ఆజ్ఞయొసగిరి.

నవమయండిన మోటారు బండినుండి క్రిందికి దుముకుట:— సింహాశములో ఖండినగరపు కైలునుండి విడుదల కాబడిన ఖయిదీనియారుటకు వారి సోదరుడు తెల్లదెయియ గ్రామమునుండి ఒక మోటారుబండిలో ఖండి నగరమునకు బోవుచుండెను. మోటారుబండి కొంతదూరము బోవునప్పటికి ఖయిదునుండి విడుదలకాబడిన వాడు తన స్వగ్రామమునకు బోవుచుండెను. వానిని చూడవచ్చుచుండిన వానిసోదరుడు ఆతురతతో తనసోదరుని పిలిచి వానిని కాగలింపుకొన వలెనని యువారిలోగలసి తిరిగి వెళుటకు బోవలయునను బాంధవో నతడు తనతోడి ప్రయాణికుల యొక్కయు, బండినడపు వారియొక్కయు ప్రేరేపణలను అలక్ష్యపెట్టి బండినుండి కిందికి దుముకెను. బండివెళుక చక్రములు వాని మీదనుండి ప్రోయినది. వానికి తక్షణమేమరణము సంభవించెను.

కులశేఖరపట్టణము పాశ్చాత్యులు:— తిరునల్వేలి జిల్లాలోని కులశేఖరపట్టణమున కొక మహమ్మదీయ యువకుడు లక్షాధికారియగు తన మామగారి ద్రవ్యమున కాపడెడి తన నపు కరు సహాయముతో దన మామగారిని పాశ్చాత్యుగావించెను. తిరునల్వేలి న్యాయస్థానమువారు పాంతకు తిరువురుకు మరణశిక్ష విధించిరి. ఆ తీర్మానముపై చెన్నపురి హైకోర్టులో ఆపీలు చేయబడినది. మొన్నటిదినమున (12-2-18) ఆపీలు హైకోర్టు ఫయలులో శేష్కొనబడినది. పాంతకులలో నొకడు గొప్ప కుటుంబములోనివా డగుటచేతను జామానమీద విడుదల నిమిత్తము దరఖాస్తు చేయబడనందున, ఆపీలు విచారణ సాధ్యమగునంత త్వరలో ముగించుటకు నిర్ణయించి రికార్డు నిమిత్తము తిరునల్వేలి న్యాయస్థానమువారికి హైకోర్టువారు వ్రాసిరి. ఆపీలు విచారణ పాంతకుగునకును పాంతకుల శిక్షి ఖయిగు శిక్ష విధించబడవలెనో హైకోర్టువారు తీర్మానించ తేను.

ఫోర్టు నెంటుజూరి గెజెటు

నూడయ్య తిమ్మప్పగారు బల్లారి మ్యూనిసిపాలిటీ ఉపాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యపురము మ్యూనిసిపల్ సభాసభ్యులుగా నలుగురు వోట్ల మూలమున ఎన్నికొనబడుటకు ఆజ్ఞయైనది.

వైద్యపుర నిండియున్న బల్లారి అనంతపురము జిల్లాల వారు కర్నూలు జిల్లా నందియూర్ తాలూకాలోని శ్రీ శైలమునకు మహాశివరాత్రి ఉత్సవమునకు పోగూడదని ఆజ్ఞ అయినది.

వైద్యపుర నిండియున్న బల్లారి, అనంతపురము జిల్లాల వారు కర్నూలు జిల్లా నందియూర్ తాలూకా మహాశివరాత్రి ఉత్సవమునకు పోగూడదని ఆజ్ఞయైనది.

అనంతపురము జిల్లాలో వైద్యపుర నిండియున్న ఫలములనుండి ప్రజలు వైద్యులయందలి తాడిపత్రితాలూకా లోని చిన్నప్పపురములో జరుగబోవు ఉత్సవము ఉత్సవము నకు పోగూడదని ఆజ్ఞయైనది.

వైద్యపుర నిండియున్న బల్లారి, అనంతపురము జిల్లాల మదకాళి తాలూకా పామనతిగ్రామమునకు గుడ్డేశ్వర స్వామి ఉత్సవమునకు పోగూడదని ఆజ్ఞయైనది.

అనంతపురము జిల్లా గుత్తితాలూకా ఉరవకొండ గ్రామములో వైద్య ఉన్నది. దాని వృద్ధి ఆదరించేయుటకు కోరబడినది.

ఎస్. శ్రీనివాసశిల్పిగారు బల్లారి మ్యూనిసిపల్ సభా సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఎం. బహుఉద్దీన్ పాపాబుగారు బల్లారి జిల్లా బోర్డుసభ్యులుగా బల్లారి తాలూకా బోర్డువారిచే నెన్నకొన బడిరి.

విజయనగరం నెంటులు రిక్రూటునూల్లు అసిస్టెంటు ముఫరీంబెండెంటును ప్రభుమోపాధ్యాయులును అగువాల్లు పానగి రైటుగారు గంజాముజిల్లా పర్లాకిమిడి సబ్ డివి జనునకు మార్చబడిరి.

చెంగల్పట్టుజిల్లా పోలీసు నూపరంబెండెంటుగారి వెంస నలు అసిస్టెంటు పోలీసు బర్తు ప్లమ్మిట్టి పైలరుగారు విజయ నగరం నెంటులు రిక్రూటు పాతికాలకు మార్చబడిరి.

దెబ్బు నాగభూషణము నాయుడుగారు కాకినాడ పురము స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

సుంకర వెంకటస్వామినాయుడు శిశుప్రయ్యనాయుడు గారు కర్నూలు నగరపు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా నియమిం పబడిరి.

రావుబహదూర్ ఆరటి రఘునాథరావు పంతులు దివాన్ బహదూర్ దుర్గిపెట్టి శేషగిరిరావు పంతులుగార్లు కాకినాడపురము స్పెషలు మేజిస్ట్రేటులుగా నియమింపబడిరి.

మహమ్మదు ఖాజీమ్ ఆలిసాహెబుగారు కృష్ణజిల్లా, పెంటటాడునకు రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

మల్లారాజు నాగేశ్వరావుగారు చిత్రాపురజిల్లా కాళ హస్తి నగరమునకు రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

సావిత్రిచంద్ర మణందారుగారు కృష్ణ మధ్యభాగపు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగా పంపబడిరి.

కృష్ణ మధ్యభాగము ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరురాజ గోపాలు అయ్యంగారు నరసింహ అయ్యంగారు కావేరి గా జింగు భాగమునకు మార్చబడిరి.

విశాఖపట్టణము డివిజను రెండవతరగతి ఆఫ్ఫీంగు నూప రు లైజరు వై. హరినారాయణ గారికి ఈ నెల 4 వ తేదీ నుండి రి మాసములు జీతము వైసి నెల వొసగబడినది.

గోదావరి తూర్పుభాగము ఆఫ్ఫీంగు ఒనరుసీరు బి. బుద్దిరాజు పంతులుగారికి గతనెల 3 వ తేదీ నుండియు 25 దినములు జీతమువైసి నెల వొసగబడినది.

గోదావరి ఉత్తరభాగములో రెండవ తరగతి నూపరు వైజయగనప్పజి. కృష్ణారావుగారు గోదావరి తూర్పు భాగ మునకు మార్చబడిరి.

క్షీరసాగర రంగారావుగారు అనకాపల్లి సబ్ రిజిస్ట్రారుగా నియమింపబడిరి.

గత సోమవారమున సర్ సుందరలాలుగా రాకన్సిక్ ముగ వ్యాగిగ్రస్తులైరినియు, ప్రస్తుతము నింపాదిగ నున్న దని యు అలహాబాదునుండి తెలియదచ్చుచున్నది.

SECUNDERABAD, February 14.
Khan Sahab Ahmed Alladin, Secretary of the Islamia High School, Secunderabad, has issued an appeal for collecting in record time of two days Rs. 16,000. Abdulla Sahab Ebrahim Sahab subscribing Rs. 7,000. This gentleman is already constructing a Mosque in school compound at a cost of Rs.10,000.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Russia

Ukraine Peace Terms. Immediate Exchange of Products.

LONDON, February 13.
AMSTERDAM:—A telegram from Berlin states that the terms of peace with Ukraine stipulate for an immediate exchange of agricultural and industrial products, prices to be regulated by a Joint Commission. Payments will be made in gold on the basis of one thousand German imperial gold Marks being equivalent of 462 gold Roubles of the former Russian Empire, or one thousand Austrian or Hungarian gold Kronen to 393 Roubles. The exchange of products will take place through a Central Bureau.

Great Britain

Assisted Emigration. Mr. Polak's Condemnation. Sir V. Chirrol's Opinion

LONDON, February 13.
Mr. Henry Polak, delivered a lecture before the East India Association unfavourable to the scheme of assisted Indian Emigration to the West Indies and Fiji, propounded by last year's Inter-Departmental Conference. Sir Valentine Chirrol said that in the interests of the wider confederation of the Empire, such questions must be settled gradually by conciliatory attitude on both sides. It seemed to him that the interests at stake in such a scheme were infinitesimal, compared to the harm which might be produced by a revival of elements criticised by Indians in the indenture system.

Lord Lemington urged that it would be unfair to place any obstacle in the way of voluntary Indian emigration.

Lord Reading's Arrival in America.

LONDON, February 13.
The Press Bureau states that Earl Reading has arrived in the United States, accompanied by Major-General E. D. Swinton and Mr. J. B. Brunyate.

British Destroyer Sunk. Result of Collision.

LONDON, February 13.
The Admiralty states that the Destroyer "Boxer" was sunk in the Channel on the night of 8th February, as the result of a collision. One man is missing.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

Salt.

Sold at One Anna Per Seer.

DELHI, February 13.
The Delhi Notified Area Committee have made arrangements with the local Baniyas at several depots in the civil lines to sell salt at one anna per seer between certain specified times in quantities not exceeding four seers to any one person. The Committee itself has undertaken to sell up to the value of one rupee every day at their own office.

Work before the Imperial Council.

DELHI, February 13.
At the meeting of the Imperial Legislative Council on the 20th instant Sir James Du Boulay will take Oath of Allegiance and on his motion Sir William Vincent will be added to the Select Committee on the Cinematograph Bill and the Usurious Loans Bill referred to a Select Committee, consisting of Sir George Lowndes, Sir Fazulbhoy Currimbhoy, Mr. Mahomed Shafi, Mr. A. P. Muddiman, Mr. R. A. Mant, Dr. Sapru, Mr. Shukul, Mr. Surendra Nath Bannerjee, Sir Robert Clegg, Mr. Botham and Sir William Vincent. Sir Claude Hill will introduce a Bill to provide for the levy of a cess on indigo exported from British India. Sir William Meyer will introduce the Indian Coinage Act Amendment Bill. Mr. K. K. Chanda will move two resolutions (1) inclusion of qualified Indians in the Board of Scientific Advice and (2) constitution of an Advisory Board for administration of the Assam Bengal Railway. Mr. Sarma will move for declaration of Government policy regarding alcohol and intoxicating liquors.

Calcutta

Alleged Criminal Personation.

CALCUTTA, February 13.
The Chief Presidency Magistrate to-day commenced the hearing of a case in which one Anglo-Indian named C. W. Weston was charged with having posed as a Second Lieutenant of His Majesty's army and with wearing the uniform of an officer. It was alleged that during October and November last the accused called on three different firms in Calcutta in the garb of a Second Lieutenant, and representing himself to be the purchasing agent of the Munitions Board placed certain orders with them. Before the charge was framed the accused pleaded guilty but the Magistrate refused to record any statement and allowed time to the prosecution to prove that the accused was neither an officer nor a purchasing agent.

Indian Industries Commission. Report Under Preparation.

CALCUTTA, February 13.
The members of the Indian Industries Commission, who arrived here from Burma last night, had a conference with the members of the Calcutta University Commission this morning on the question of technical and industrial education. It is understood that the Industries Commission had practically finished its labours and the preparation of the report will be immediately proceeded with. It is likely that the Commission will remain in Calcutta till the middle of April and will then proceed to Simla where after final discussion among the members, the report in its final form will be submitted to the Government.

Firing a Revolver Against a Police Officer.

Ball Refuses to Go. Young Bengalee Arrested.

CALCUTTA, February 14.
A young Bengalee named Suresh Chander Chuckerberty was placed yesterday before the District Magistrate of Alipore for an order for remand as Police enquiry is not yet completed. It was alleged that when Mr. Goldie Deputy Commissioner of Police, Calcutta, special branch, with several others went to Belgatchia Veterinary College to arrest the accused on a charge of certain political offence the accused fired his revolver at him but the cartridge failed to go off. The Magistrate ordered the accused to be kept in Police custody.

Burma

Burma Postmen's Prayer for Increase in Pay.

RANGOON, February 14.
The Rangoon Postmen have petitioned the Director General of Posts and Telegraphs through Post Master General, Burma, for early sanction of suitable increase in their pay and some modification of the present rules which prevent them from receiving adequate medical leave allowance and debarring them from participating in promotions to clerical line. The petitioners point out the disabilities arising from greatly increased cost in living since 1914 and ask for rates of pay similar to those of their colleagues in Bombay sanctioned recently. They urge that postmen in Bombay unlike the petitioners live in their own houses for which they pay little or no rent and the petitioners have also to maintain two establishments one here and the other in India and have to meet considerable expenses for journey to and from India.

Bombay

Shop Looting in Bombay. Sentences on the Accused.

BOMBAY, February 13.
Judgment was delivered to-day in one of the cases arising out of shop looting in Bombay on the 25th January. In this case 29 men were charged with looting some grain shops in mill districts of the town and causing mischief and personal injury to two shopkeepers. The second Presidency Magistrate has discharged eight accused for want of sufficient evidence. Four juveniles were sentenced to eight stripes each. Four leaders were sentenced to four months rigorous imprisonment each and the rest to one month's rigorous imprisonment each.

Exhorbinant Rents in Bombay.

Artisans & Labourers Protected by Government From Paying Enhanced Rent.

BOMBAY, February 13.
A Press note issued this evening draws attention of the public to the notification of the 11th instant whereby rents of houses of artisans or labourers or their families is limited to the rent payable for the house on the 1st January 1912, with the addition of ten per cent in case of rents which on that date did not exceed Rs. 10 per mensem. Provisions of this notification will be made known by means of vernacular leaflets and by means of municipal staff. The press note asks that complaints regarding the demand of any rent in excess should be made to Ward Committee and Municipal Officers and others interested in the welfare of artisans and labourers are requested to bring the cases in which excess rents are charged to the notice of the Ward Committee. Even though no formal complaints had been made by the tenant the Ward Committees are asked to bring all cases of apparent excess to the notice of the Controller who would take the opinion of the Government as to the proper rent charged. Landlords are also warned of the punishment for directly or indirectly taking excess rent.

THE "SERVANT" OF INDIA

New Weekly English Paper.

To Continue Mr. Gokhale's Work.

POONA, February 13.
The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastry, President, Servants of India Society, is on a short tour to Poona to start a weekly English paper to be called the "Servant of India" to continue the propaganda work of the late Mr. Gokhale. The first issue appears on the 19th instant, the anniversary of Mr. Gokhale's death.

Labour Trouble at Ahmedabad.

BOMBAY, February 13.
Some labour trouble is apprehended at Ahmedabad, the majority of millowners of Ahmedabad who are the members of Ahmedabad Millowners Association having resolved to discontinue temporary plague bonus to their operatives from 15th February. The millhands specially weavers and spinners who have largely formed themselves into unions held a meeting at which they resolved to cease working if their wages were not increased by fifty per cent after deduction of temporary plague bonuses. On receipt of this notice from the operatives the millowners group held a meeting when an increase of 20 per cent of wages was sanctioned and in case this offer of increase was not accepted by the operatives of even one mill of this group it was resolved that all mills of this group should stop working until the employees came round and accepted their offer. The matter rests at this stage at present and it is hoped will be referred to arbitration. Other mills who have not joined this group of majority do not propose to close their work.

United Provinces

Dr. Sir Sunder Lal's Death.

ALLAHABAD, February 14.
The Hon'ble Sir Sunder Lal, Vice-Chancellor of the Benares Hindu University and the leader of the Allahabad Bar died last night after a brief illness at the age of 60 from heart disease. The deceased was in the Court on Saturday quite well and worked up to Sunday night. He took ill on Monday and was conversing with the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru last evening. The deceased was very popular with all classes and will be widely mourned throughout the country. Courts and public institutions will be closed to-day. Sir Sunder Lal has two brothers Pandit Baldeo Ram Dave, Vakil, High Court, and Pandit Kaniya Lal, Additional Judicial Commissioner, Oudh, who arrived from Lucknow this morning.

Sir James Meston.

A Newspaper on his Courtesy.

ALLAHABAD, February 13.
The "Leader" in an article on the eve of Sir James Meston's retirement from office writes in praise of his high quality of courtesy and says:—During his "regime" there has been a popular saying as there was in the five years of good old Sir James La Touche; every Secretary to Government, every Commissioner of a Division and every Collector of a District has been a miniature Lieutenant-Governor in his own restricted sphere. It was always a question which and how much of Sir James Meston's acts and policy were his own and which and how much of his Chief Secretary, Mr. Burn.

The bathing festival continues at Allahabad, among the visitors being Mr. Bhupendra Nath Basu. The Kumbh Mela will break up about the end of this month.

Sir Sunder Lal at Allahabad took suddenly seriously ill on Monday when he had a fainting fit but is better now.

South India

Murder of a Marwari Girl.

The Arrests.

BANGALORE, February 14.
Of three arrests made in connection with the murder of the eight year old Marwari girl one is a young woman named Yasoda Bai, stated to be the wife of a surveyor. She has eight children between the ages of 10 months and 12 years. Others are a K. D. and his mistress. Inspector M. J. Smith and Sub-Inspector Venkata Rau are still engaged in investigation.

Local Self-Government in Ancient India.

Prof. Mukherji's Lecture.

BANGALORE, February 13.
The Hon'ble Mr. H. V. Cobb, Resident, presided this evening at a meeting of Mythic society when Dr. Radhakumud Mukherjee of the Maharaja's College delivered an address on the aspects of local Government in ancient India.

LATER:—Dr. Radhakumud Mukherji M. A., Ph. D., P. R. S., University Professor of History in Mysore, delivered a learned and interesting address on "an aspect of local Government in ancient India" which forms a chapter of his forthcoming comprehensive work to be published by the Mysore University before a meeting of Mythic Society this evening. He first dwelt upon the importance of the various local bodies of ancient India in regard to the preservation of the cultural individuality, independence, and integrity of the race despite the many political vicissitudes to which that culture was exposed throughout the course of the Indian History. He pointed out that in ancient India the state and society stood partially apart from and independent of each other with distinct functions of their own as different centres of national life. Thus while the state was liable to be affected by political revolutions the course of culture ran smooth through the agency of the numerous social economic and religious institutions expressive of complete social self-government. It is thus that Hindu cultural life and activity were not much affected by Mahomedan invasions and the various empires rose up in India and effectively governed vast areas one centre on the basis of an elaborate system of decentralised local Government. He then gave an account by way of illustration of the ancient municipal institutions promoting the manifold interests of civic and communal life. He concluded by giving an interesting account of the meetings of local assemblies the rules of procedure, debate and decision by vote of majority.

సమకాలికాభిప్రాయములు

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు.

మా. శర్మగారి తీర్మానము.

“రీడరు” పత్రిక.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రపు పునర్నిర్మాణమునకు సామాజికాసన సభలో మా. శర్మగారిచే సవరించబడిన తీర్మానము అధికారాధికారసభ్యులచే నామోదితము గావించుట మాకు సంతోషదాయకముగ నే యున్నది. శర్మగారి సమస్యను గూర్చి సభ్యులదృష్టిని ఆకర్షింపటకు ప్రయత్నించు టెంతయు అభినందనీయము. కాని వీరికి అనవసరముగ, అన్యాయముగ ధోషారోపణము జేయుచు జిన్నా గారు పలికిన పలుకులకు మాకు విచారము గలుగుచున్నది. తమకు భిన్నాభిప్రాయము గలిగియున్నాడను కారణమున తనతోడిసభ్యుని తూల నాడుట కాసన సభ్యునికి తగదు. అదృష్టవశమున జిన్నా గారు బుధవారము నా డోసగిన యుపన్యాసములవంటి యుపన్యాసములు మనకాసనసభలో లేవు. ఉన్నయెడల ఆ సభల గౌరవము తగ్గుటయేగాక, ప్రజాపితాకారకముగు యేకాద్ర్యమును జేయుటకుకూడ వలనపడకపోవును. జిన్నాగారి నెరిగినవారెల్ల రునువారికి ఆత్మనిత్యాసమును, ఆత్మగౌరవమును గలవని యెరుంగుదురు. కాని తమతో నేకీభవింపనివారిని కొంచెముయెక్కుడు మర్యాదతో గౌరవించిన యెడల, వీరిగుణములగూర్చి యెవరును సంకోచింపజాలరు. మే మిసుమంతా విషయమున జిన్నాగారితో నేకీభవించుటచేతను, జిన్నా గారు ప్రజాపితా జీవనమున చాల యుపయోగకారిగ నుండవలసియుండుటచే యిట్టి దూరాలోచన విరహితవాక్యముల నుపయోగించ రాదని మా అభిప్రాయమగుటచేతను యీవిధముగ మేము వ్రాయుకొనితిమి.

ప్రస్తుత విషయ సమయమున శర్మగారి తీర్మానముపాదించు టెంతయు విచారకరము. సహాయ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ సంఘనిర్మాణముగూర్చి కలకత్తా విభావనము ప్రకటితమైన పిమ్మట మన రాష్ట్రీయ విస్తీర్ణత ఆపరిమితముగ నున్నదనియు, కావున చిన్న రాష్ట్రములను సృష్టింపవలెననియు చెలిపెడి కర్తవ్యసిద్ధాంతము ఒకటి, రెండు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను మార్చియుండవచ్చును. కాని, ఇండియా కార్యదర్శి పూనుకొనిన రాజకీయసంస్కరణమునకిది అడ్డంకి యగు నని భయపడుచున్నది. చెన్నరాష్ట్రమునందలి ఉత్తరపు మండలము లన్నియు యొక రాష్ట్రముగ నిర్మింపబడవలె నని యు బీహారునందలి ఒరిస్సా విభజింపబడవలె ననియు అనుకొనినను, యీ సమస్య రాజకీయ సంస్కరణములకంటె యెక్కుడు ప్రాముఖ్యతనుండినవా అను సందియము వాడముచుండును. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనామోదనల యెడల మాకు గౌరవము గలిగియున్నను, యీ సమస్య అంత త్వరలో పరిష్కృతముగా నవసరము కాదని మా అభిప్రాయము. ఈ సమస్యను ముందునకు త్రోయుటవలన వారికిని, ఇతరులకును కూడ ప్రేమాస్పదముగు జాతీయాభివృద్ధికి ఆటంకము కలుగజేయుచున్నాడు. వీరిందు మూలముగ జాతీయాభివృద్ధి కాటంకముల గలుగజేయుచున్నారని తలచుటలేదు. లేకున్న వారి విధముగ వర్తించియుండదు. కాని యీ విషయమై మరల నిష్పక్షపాతబుద్ధితో యోచించి, రాజకీయ సంస్కరణములు మనకు చేకూరు దనుక యూరకుండురు గాకయనిమా ప్రార్థన. శర్మగారి తీర్మానము సకాలమున రాబేదని కాసనసభా తీర్మానమే తెల్లము జేయుచున్నది.

“అమృతబజారుపత్రిక.”

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన తీర్మానమును ముఖ్యమంత్రి మా. శర్మగారి రుపసంహరించుకొనకుండు టెంతయు విషాదదాయకము. తీర్మాన ముపసంహరింపవలసినదని వారి తోడి సభ్యులు సలహా నిచ్చినను శర్మగారి రంగుల కియ్యకొనలేదు. కావుననే అధికారాధికార సభ్యు లీ తీర్మానమును తీవ్రముగ నెదిరించిరి. సిల్లాటూ, మాన్యుము మున్నగు బంగాళీ భాషవాడు ప్రదేశములను యేకము జేయవలయు ననుసభ్యును శర్మగారు వదిలివేసిరి. కాని, యిందు మూలమున సిల్లాటూ, మాన్యుములనివారు నిరుత్సాహము గానవసరము లేదు. ప్రభుత్వమువారి విషయమున తటస్థభావము వహించుటచే, యిందును గూర్చి ప్రజాభిప్రాయానుగుణముగ వర్తించెద రని తెల్లచుచున్నది. ఈ మండలములలోని మా సోదరులు తమ ఆశయము లభ్య పుగుదనుక ఆందోళనము చేయవలయునని హెచ్చరించుచున్నాము.

కృష్ణామండలసభ.

27 వ కృష్ణామండలసభ మార్చి నెల 30 వ తేదీనుండి ప్రారంభమై తిరువూరుతాలూకా గంపలగుడెములో జరుగును. మండల సభయొక్క తీర్మానములలో జేర్చుటకై ఆయా గ్రామవాసులు తమ యొక్క యిబ్బందులను గురించి జిల్లా సంఘము కార్యదర్శిగారికి బందరు తెలియపర్చుకో వలయును. ఆయా గ్రామస్థులకు గల యిబ్బందులు, వానినివారణార్థమై తాము లోగడ గావించిన చర్యలు, అందువై అధికార నుండి రాబడిన జవాబులతో సహా మార్చి నెల 10 తేదీలోగా బంపవలెను. తర్వాత బంపునవి తీర్మానములలో జేరనేరవు. ఇందును గురించి గ్రామసంఘములవారు తాలూకా సంఘములవారు శ్రద్ధవహించుటని నమ్ముచున్నాను. తిరువూరు తాలూకావాస్తవ్యులు దీనిని ముఖ్యముగా గమనింతురని కోరుచున్నాను. వే! వే! సుబ్బారావు బి. ఏ.

జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి.

తాతాకంపెనివారి పారిశ్రామికోద్యమములు:— కంపెనివారు పశ్చిమతీర పురోకృద్ధి నిమిత్తము బ్రహ్మాండముగు యత్నమున తలవెట్టియున్నారు. క్వాయి నానదిపై వీరు నీటినుండి విద్యుచ్ఛక్తి నుత్పన్న మొనర్చి, పశ్చిమతీరమున విద్యుచ్ఛక్తివలన పారిశ్రామిక పురోకృద్ధిని కలిగింప యత్నించుచున్నారు. కంపెనివారి యద్యమమువలన విద్యుచ్ఛక్తి అతివత్తుకగ, లభ్యమగును. ఇటువల్యామినియు, ఉత్క్రమున్నగు లోహములు విద్యుచ్ఛక్తి సహాయమున తయారుచేయబడును. కంపెనివారి రన్ని పరిశ్రమలను తామె మాత్రము ప్రారంభింపక విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయుదురు. పారిశ్రామిక విషయములయం దారి తీరన వ్యక్తులు తత్సహాయమునక్రొత్తి పరిశ్రమలను నెల కొల్పుదురు.

విశాఖపట్టణము మహారాజీపేట వెద్ద రోడ్డులో రెండవట్లాంటలో రాతికట్టు మేడగల 20 గజములు వెడల్పున్న 60 గజములు పొడవున్న జాగా- యందులో ప్రస్తుతము మేడపనికి కావలసిన రాయినున్న యిటుక విశ్వ వెంకుకలప కడపరాతి పలకలు 600 తో సహా యిలాగిలి మేముసము లోపుగ నిక్రయించబడును. ఇట్టి సమయమున ప్లేగురోగ బాధ లేకుండ నుండ గోరువా రందరును ఈ దివ్యభవనమును పోగొట్టుకొనకుండురు గాక. ధర 20000 లు, చూడవలయు ననువారును క్రయమున వలయునను వారును విశాఖపట్టణములో ఈ క్రింది వారికి వ్రాసికొనవలయును:—

DR. C. MULLICK, L. R. C. P. ETC.,
Beach Road, VIZAGAPATAM.

ఒక ఏకముఖి రుద్రాక్ష, రెండు గౌరీశంకరు ద్రాక్షములు ప్రశస్తమైనవి ఆయుర్వేదమునకు సిద్ధముగనన్నవి. ఇవి టాకాకంపెనియందు మార్చి ఆఖరువరకు నుంచబడును. వీటి మహత్వము సకలజనులకు విదితమైయున్నది. నవరత్నములను లక్ష రూప్యముల నిచ్చియైనను సంపాదించున వచ్చు గాని ఏకముఖి రుద్రాక్షములను సంపాదించుట దుర్లభము. వలయువారు టాకాకంపెని, మాంటుకోడ్డుకు పోయి చూచి ధరలను నిర్ణయించు కొనవచ్చును.

నోటీసు. (1073)

ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ కోర్టు
1917 సం॥ ఆ. నెం. 482

వాది } ప్రతివాది
కోమారు వెంకటప్ప } కంభా కృష్ణ రావు
ఈ నెంబరులో 1 ప్రతివాదియైన కంభా కృష్ణ రావుకు నై హాము స్టేటు ఓరంగ్ జిల్లా ఇన్స్పెక్టరాడు తాలూకు కసబా ఇన్స్పెక్టరాడు గ్రామమునకు సమ్యములు పలుమారు పంపిస్తూ చేరకయున్నాడు. ఈదావా ఈ క్రితవరి నెల 20 తేదీ వాయిదా నేయబడి యున్నది. ప్రతివాది కృష్ణరావు, ఈ దావాలో ఆనసరు దాఖలు చేయవలసినట్లే తెలిపే తేదీన దాఖలు చేసికోవచ్చునని తెలియజేసినది.

N. NARASINGA ROW, B. A.,
12-2-18. Pleader for Plaintiff.

WANTED.

A graduate, preferably trained and strong in English, to teach Telugu in the College Department, State salary required.
Apply to Principal : A. E. L. M. College, 1077 Guntur.

నోటీసు. (1075)

గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా ప్రస్తుతం ఉండూరు కాపురస్తులు శ్రీ రాజా ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాలరావు సూర్యప్రకాశరావుగారి తా. పెద్దాపురం తాలూకా రాగంపేట గ్రామం తా. సాచగ్గోట పెద్దాపురమునకు మధ్యను ఉండు దన్న అంటుమామిడి తోటయొక్క యీ సంవత్సరపు ఫలము. ది 22, 23 మార్చి నెలలో తోట ప్రదేశమందు ఏలము పాడుచున్నాము. కాబట్టి వలయువారు సదరు ప్రదేశమునకు దయచేసి యీ దిగువ పరతులకు లోబడి పాడవచ్చును.

వరతుల వివరము.

1. సుమారు య 80 ల విస్తీర్ణముగల తోటలో ఉండు దన్న ఎన్నిక గల పలువిధములగు అంటుమామిళ్ళున్నా జీడిమామిళ్ళున్నా మాత్రమే (తక్కిన ఫలవృక్షములు గాక)
 2. సుమారు రెండువేల అంటుమామిళ్ళున్న ఒక వెయ్యి జీడిమామిళ్ళున్న.
 3. పాడదలచినవారు రెండువందల రూపాయలు ధరాకతు ఇచ్చి పాడవలెను.
 4. పాట భూయపరచుకున్న వారు ముచ్చిలికాతో పాటు సగముసాము ఇచ్చి చేయవలెను.
 5. తక్కిన సగము సామున్నా చెట్ల కాయలు కోయుటకు పూర్వమందు చెల్లించవలెను.
 6. పాట కాలమందు ధరాకతు ఇచ్చిన వారిలో భూయపరచుకొనినవారి సాము తప్ప తక్కినవారి సాము వాపసు చేయబడును.
 7. తగు సంజాయిషీ యింకా కావలసినవారు యీ దిగువ వ్రాయబడిన వారికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.
- ఉండూరు } కె. రామచంద్రారావు గారు,
9-2-18 } మాజూరు తహశీలుదారు
ఆఫ్ గొల్లపూలు ఎస్టేటు, గోదావరి.
కాశ్యపు: సామల్కోట.

నోటీసు.

గూడూరు టెంపొరరి డిస్ట్రిక్టు మునసిపల్ కోర్టులో
S. C. No. 754 of 1917.
పుడగాలి చెంగమనాయుడు (వాది)
V. L. రామచంద్రయ్య (ప్రతివాది)
యీ నెంబరు వాదితో ప్రతివాదిలావాదేవి చేస్తూ వస్త్రములు తాలూకు రు 88-10-5 లు భాకీపడి అందుకుగా యీ దావా చేసినందుకు ప్రతివాది సమ్మత తీసుకొనక కాలవ్యాపన చేస్తూ వున్నందున కోర్టువారి పుత్రత్రవమిద యాపత్రిక మూలకముగా నోటీసు యివ్వడమయినది.
యీ కేసు 22-2-18 తేదీకి వాయిదా నేయబడి యున్నది. ఆ దినము ప్రతివాది హాజరుకాని పక్షమున అతని పరోక్షమందు విచారణ కాబడునని తెల్పడ మయినది.
B. VENKATESWARA RAO,
District Munsiff.

మదరాసు అందునదరమరాటా రైల్వే కంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1062)

టెండర్లు కావలయును.
(1) రైల్వేకుపెన్ తాలూకు గడియారములకు రిపేయరు, కీ యిచ్చుట, బాగుచేయుట మున్నగు వానికి టెండర్లు కావలయును. మిగతవిషయములు మదరాసులోనున్న జనరల్ ట్ర్యాఫిక్ మ్యానేజరు గారి వద్దనుండి తెలియనగును.
(2) 250 రూప్యముల ధరావతుతో టెండర్లు ట్ర్యాఫిక్ మ్యానేజరువారి కార్యాలయములో నున్న దరఖాస్తులమీద వ్రాసి 1918 వ సం॥రం మార్చి 1 వ తేదీ శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు దాటకుండగ రాయపురము, ఏలూరు గారికి పంపవలయును. టెండర్లు అంగీకరించబడనిచో ధరావతు వాపసుచేయబడును.
(3) టెండర్లను అంగీకరించుటలో ఏజంటు గారి యిష్టము.

సుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి 28 తేదీలోపు అమృతాంజనము దీప్తివారి రు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చునో మా జవాబువారి యుండదు.

కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాభంగము గలుగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	గజికిలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధిము

చక్కని డబ్బీలో పెల రూ. 0-8-0 ; డబ్బా 1-కి రూ. 5-4-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డి పో,

109, ఫ్రేరిరోడ్, బొంబాయి.

6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యొ దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సభాభ్యుదయ, సభాభ్యుదయ, యువస్వాసములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు. పెల రూ. 1-8-0. పోస్టేజీ సేము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

కీర్తిశేఖరియిన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్రవర్తి రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐదొడిగ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సామంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

ఆచార్యులకు రక్తమావలన జనించు వాద్యములకు కీర్తిమణులంటి మండు. వరువులను, మచ్చలను, గండమాలలను భంజన, ప్రాంతోద్ధృతలన ఆర్థి విధములవలన గలుగు చర్మరొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి కీర్తివంతమైన రక్తకుభ్రకారిణి (2కి)

కణామిశ్రితాశ్మరణిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను వ్యభిచారిణులను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీర్తిమణులకు పాదరంగదోషములను, ములబద్ధకమును వారైసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమావలన భుగ్ధవరమును, కీరణారోగమును గలుగజేయును. 1కి కోణాలవర మందుకు 4 టౌన్సుల బుడ్డితో అమ్మబడును.

ప్రాప్తివిధము: పి. డి. సావంత్, 144, ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAYANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికటామిరి ప్రకంస

ఇది పొన్నలించి అమ్మబడు విరచితము. పెల 0-4-0 పోస్టేజీ లభింపదు.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది త్రియంత కల్పమంతి రావతిగారెడ్డి గారిచే ప్రాయశఃపెడి. పెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

1000

రూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల ధాతువుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ

కలసిపోదు

మొదలయినవి. కలుగును. స్వస్థులైతము, ధాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమూత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మావను. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన ఆశేతులు రంగోత్, పిసాంగ్, సిలోన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు ఆర్థజాస్థాంపును పంపినచో బహుమాన పత్రికల కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి వైకనుపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. పార్శ్వము కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యుండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనుపాన పుత్రిక పార్శ్వములో పంపబడును. ఏజెంటులు కావలసియున్నది. 15 రులాలు డబ్బీ పెల రూ. 2-0-0. రుపాలఖర్చు 1-8 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,

సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటి.

(691)

ఆత్మజ్ఞానా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. వయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన కాత్మీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, వి.ప. చిన్నపైజా చక్కనిగ్రంథము పెల రు. 0-8-0. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

అదివచ్చికొన లేక జాన్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

నేపాళేశ్ కళాకర్త, మంజుల తులము 1-కి ...	30-0-0
వంతుడు పుష్ప తులము 1-కి ...	2-0-0
గోరొజనము, మంచిది ,, ...	7-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి ...	0-10-0
వచ్చుకర్పారం ,, ...	2-0-0
బొలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0
తాంబూలమాత్రలు, నువానగా నుండును 50:కి	0-8-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు. ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపకమైన పెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము. డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, వి. పి. ఎం. వి. సి. ఎం. (946-887) పోజు.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి కాశ్యతనుఖమ్మ నొసంగును. 219 ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, ఆరంకన్గూడ జ్వాలాయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

301 పాశ్యపు పేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపధములు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల నివృద్ధనను వరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయింపబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే క క; బర్మా, సిలోన్, మలయపేట, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాపధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహర" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీయింటి నున్న యెడల, మాటికి టైదుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతపాతము, అశీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, ములబద్ధకము, దగ్గు, గెజునోసి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు లుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపథ సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో సనేకవిధము లగునట్టియు సుపయోగకరములగు 3 రూపక మూలకలనుండియు యావధములను తయారు చేయుచుండురు."

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకుల, ప్రతి సీసామందుకు ఉంచును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రిక, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 280 మాత్రలన్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల పోకసారి తెప్పించుకొనుటపాల ఖర్చుతోచేరి	రూ 1-3-0
12. సీసాలాకసారి కొనిన	2-12-0
25. సీసాలాకసారి కొనిన	5-0-0

సమస్తరోగములకు మావట్ట అయ్యుత్తే దీను సిద్ధాపధములు దొరకును.

విలాసము:- శ్రీ సీతారాధుడు వైద్యశాల, మైసూరు.